

Op te bergen
in de band van
2 juni 2010

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Samenvatting

van de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid

gehouden op 12 mei 2010

SAMENVATTING

Vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid

Woensdag 12 mei 2010

U kunt de agendavoorstellen en de ingezonden brieven, evenals de samenvattingen, via het DocumentVindSysteem (DVS) inzien op de website van de provincie onder het volgende adres: www.drenthe.nl/provincialestaten

Aanwezig:

mevr. J.M. Pannekoek-van Toor (voorzitter)
L. Bomhof (VVD)
mevrouw K.J. Datema-Klöppling (SP)
K.R. Dijkstra (PvdA)
R. Fokkens (PvdA)
H.R. Hornstra (PvdA)
K. Kuipers (GroenLinks)
J. Langenkamp (GroenLinks)
T.S. Medemblik (ChristenUnie)
A.G.H. Peters (CDA)
mevrouw G. Seinen (CDA)
J. Slagter (PvdA)
A.Timmerman (VVD)
R. Westerhof (SP)
Th.J. Wijbenga (CDA)
B.J. Ziengs (VVD)

mevrouw J. Stapert, commissiegriffier

Voorts aanwezig de leden van GS:

mevrouw A. Haarsma (PvdA)
mevrouw T. Klip-Martin (VVD) vanaf 14:00 uur
mevrouw J.G. Vlietstra (PvdA)
H. Baas (ChristenUnie)
R.W. Munniksmas (PvdA)
J.H. Bats (VVD)

Afwezig:

J.H. Lammers (CDA)
J.A. van Berkum (ChristenUnie)

1. Opening en vaststelling van de agenda

De voorzitter opent de vergadering en geeft een toelichting op de behandeling van de Omgevingsvisie Drenthe.

Deze vergadering wordt gehouden op twee datums, 12 en 19 mei 2010.

12 Mei is geheel gereserveerd voor sprekers. De beraadslaging over de Omgevingsvisie zal plaatsvinden op 19 mei.

De agenda voor 12 en 19 mei wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

4. Concept Omgevingsvisie Drenthe

Van het inspraakrecht wordt gebruik gemaakt door:

1. RECRON, dhr. A. Weishaupt
2. Stichting Het Drentse Landschap, dhr. E. van der Bilt
3. Gemeente Hogeveen, wethouder dhr. A.W. Hiemstra
4. Vereniging Parkmanagement bedrijventerreinen Emmen, dhr. H. Idema
5. LTO Noord, dhr. A. Steenbergen
6. Analist zoölogie, dhr. P. G. van der Wal
7. Raedthuys, windenergie, dhr. A. Vermeulen
8. KNMW, dhr. P.M.J. de Goede (advocaat Plas & Bossinade)
9. KDE Energy, dhr. O. Keet
10. Gemeente Meppel, wethouder dhr. A.H.J. Dohle
11. LTO Noord, afdeling Rolde Assen, dhr. G. Oostra
12. Natuur en milieufederatie Drenthe, dhr. R. Hoekstra
13. Pondera Consult BV; windenergie dhr. E. Arends
14. Duurzame energieproductie Exloërmond, dhr. H.W. ten Have
15. SOW Aalder- en Mepperveld, dhr. D. Dubbelhuis
16. Grondeigenaren beekdal Loodiep, dhr. Euving
17. Dhr. Van den Berg, op persoonlijke titel
18. LTO Noord, afdeling Meppel- de Wolden- west, dhr. Flinkert
19. Vereniging Noordenwind, mevrouw U. Frehner
20. STAMM, mevrouw Y. Turenhout
21. Stichting Natuurplatform Drentsche Aa, dhr. Heringa
22. Dhr G. Wolters, op persoonlijke titel.

De inspraakreacties zijn op volgorde van spreken aan deze samenvatting gehecht.

Samenvattende vragen van de fracties en de gegeven reacties van de sprekers is als volgt.

1. RECRON, dhr. A. Weishaupt

Op de vraag van de PvdA of 'alles maar overal moet kunnen' antwoordt de heer Weishaupt dat dit zeker niet het geval is, maar dat de RECRON graag betrokken wil worden bij de ontwikkelingen. De VVD wil graag een overzicht van de RECRON mbt het compensatiebeginsel, waar worden problemen gezien? GL informeert aan welke grensoverschrijdende zaken wordt gedacht. Spanningen zijn er zo antwoordt de heer Weishaupt bij kampeerterreinen. Wanneer de markt verzadigt raakt is het belangrijk om vanuit de overheid te besluiten welke ontwikkelen wel en niet worden gestimuleerd.

2. Stichting Het Drentse Landschap, dhr. E. van der Bilt

De SP vraagt hoe het Drentse Landschap aankijkt tegen alternatieve energiebronnen in het landschap. De PvdA merkt op dat al 10 jaar sprake is van een landschapsvisie, wat is nu de bedreiging? De heer v.d. Bilt geeft als voorbeeld de tweedeling in de verantwoording tussen provincie en gemeente. Naar zijn mening is de provincie verantwoordelijk voor de beeldkwaliteit. Intensieve regelgeving is niet noodzakelijk, wel het beschrijven van de ondergrens. De VVD denkt dat sprake is van koudwaterrees bij Het Drents Landschap. Op de vraag van GL of het huidige beleid moet worden voortgezet of van te voren regels moeten worden opgesteld, antwoordt de heer van der Bilt dat hij voorstander is van een verordening.

3. Gemeente Hoogeveen, wethouder dhr. A.W. Hiemstra

De PvdA informeert of de gemeente mee zou willen werken aan een pilot unieke woonopgave. De heer Hiemstra antwoordt hierop bevestigend. Eveneens wordt bevestigd geantwoord op de vraag of de gemeente achter de Zuidas van Drenthe staat. Hij geeft desgevraagd ook aan dat de gemeente Hoogeveen ingepast wil worden op de windkansen kaart met 3 of 4 molens, nu is dat nog niet mogelijk. In de gemeenteraad wordt dit standpunt breed gedragen. De VVD vraagt zich af of dit aantal wel reëel is te noemen.

Tevens geeft de heer Hiemstra de reactie dat afstemming c.q. samenwerking met de gemeente Meppeel nodig is juist om elkaar niet uit de markt te concurreren. Uiteraard is het aan een bedrijf om te kiezen waar men zich wil vestigen.

4. Vereniging Parkmanagement bedrijventerreinen Emmen, dhr. H. Idema

De VVD informeert of het inderdaad problemen geeft als de verdubbeling van de N34 later wordt uitgevoerd, het CDA sluit hierbij aan. De heer Idema antwoordt dat in relatie tot de dryport met name bedrijven uit Rotterdam bij het zoeken naar een vestiging kijken waar 2- en waar 4-baans wegen zijn. Omdat de weg Hardenberg-Coevorden vanuit de provincie(s) wordt aangepakt wordt hier aandacht voor gevraagd. GL vraagt of er inderdaad te weinig aandacht is voor de procesindustrie. De heer Idema heeft dit onderdeel gemist in de Omgevingsvisie. Hij verwijst naar de aanwezige kennis van de plastic industrie in de zuidoost hoek van Drenthe.

5. LTO Noord, dhr. A. Steenbergen

De VVD en de PvdA informeren naar de omvang van bouwblokken. De VVD informeert of de LTO hiervoor ook mogelijkheden ziet in de Veenkoloniën, het gaat om de inpassing in het gebied. De PvdA is verbaasd dat nu de discussie elders (o.a. Noord-Brabant) stop bij 1,5 ha de LTO in Drenthe meer wil.

Het standpunt van de LTO is, aldus de heer Steenbergen dat ook bestaande intensieve veehouderijen de ruimte moeten krijgen. Al 10 jaar is sprake van een beperking in Drenthe. Bovendien is Drenthe Noord-Brabant niet. De SP vraagt of wel meer ruimte is voor alternatieve energie. De heer Steenbergen geeft aan dat in eerder genoemde bouwblokken ook hiervoor ruimte is. GL merkt op dat klimaatzones en bufferzones niet hetzelfde is, wat is het probleem?

De heer Steenbergen is het hier niet mee eens. Bufferzones zijn een bescherming tegen, en klimaatzones richten zich buiten het gebied. Beiden zijn een beperking voor de agrariërs.

De PvdA vraagt waarom de GGOR als een risico wordt gezien, het betreft hier toch voortzetting van bestaand beleid? Naar de mening van de heer Steenbergen is het niet meer mogelijk om land te draineren als de GGOR is uitgevoerd. Dit heeft wel degelijk zijn uitwerking op het landbouwgebied.

6. Analist zoölogie, dhr. P. G. van der Wal

De VVD heeft met verbazing naar het verhaal van de heer van der Wal geluisterd en kan zich niet vinden in het pleidooi van de heer van der Wal over het terugdringen van de grote mate van geluids-overlast in het gebied rond Uffelte.

7. Raedthuys, windenergie, dhr. A. Vermeulen

De CU merkt op dat windmolens altijd zichtbaar zijn dus niet alleen in de Veenkoloniën. Dhr. Vermeulen antwoordt dat vanwege de rechtlijnigheid van het gebied, het mogelijk is om juist in de Veenkoloniën 'meters' te maken. De SP vraagt welke fysieke normen worden gehanteerd. De PvdA informeert hoe Raedthuys omgaat met tegenkrachten zoals de gemeente Borger-Odoorn die de molens niet zien zitten.

De heer Vermeulen geeft als reactie dat de wettelijke normen worden gehanteerd, alleen dan wordt een vergunning verleend. Goed overleg met betrokken gemeenten is noodzakelijk om windenergie te kunnen realiseren, dus ook met de gemeente Borger-Odoorn.

De VVD stelt dat de provincie hecht aan haar kernkwaliteiten, maar dat daarnaast ook sprake is van een opgave voor windenergie. Versnippering, een beperkt aantal molens bij verschillende gemeenten is niet efficiënt, wat is de mening van Raedthuys? Het CDA informeert of Raedthuys ook ervaring heeft met coöperaties als het gaat over burgerparticipatie.

De heer Vermeulen is een voorstander van het clusteren van windmolens waar dit kan, risico is wel dat de landelijke doelstelling dan niet wordt gehaald. Hij heeft geen voorkeur voor een rechtsvorm, een coöperatie zou ook kunnen.

8. KNMW, dhr. P.M.J. de Goede (advocaat Plas & Bossinade)

De KNMV is betrokken bij motorcrossterreinen in Drenthe.

De PvdA merkt op dat het bij deze terreinen niet alleen om geluid(overlast) gaat maar ook over de druk van deze terreinen op de omgeving wat betreft bezoekersaantallen (parkeeroverlast e.d.) Dit geldt niet alleen voor Zuidwolde en Westerbork.

De VVD heeft uit de Omgevingsvisie niet begrepen dat alleen het terrein in Emmen wordt bedoeld als gesproken wordt over het flexibel gebruik van motorcrossterreinen. Wat de VVD betreft zou dit ook mogelijk moeten zijn.

De heer de Goede geeft aan dat het de visie van de KNMV is om meer motoren toe te staan zonder extra overlast. De indruk uit de Omgevingsvisie is ontstaan dat de flexibilisering alleen voor Emmen geldt.

9. KDE Energy, dhr. O. Keet

De heer Keet heeft in zijn bijdrage omissies genoemd in kaart 8a. De heer Wijbenga (CDA), lid van de statenwerkgroep Integraal Omgevingsbeleid, geeft aan dat de werkgroep vanmorgen de mededeling heeft gekregen dat de kaart inderdaad onjuistheden bevat. Deze zullen met een erratum worden aangepast voor de behandeling in PS op 2 juni a.s.

10. Gemeente Meppel, wethouder dhr. A.H.J. Dohle

GL wil weten of het college van B&W van Meppel de Zuidas niet heeft ondertekend. De VVD vraagt of wanneer Meppel voldoende ruimte heeft zij wél met Hoogeveen wil samenwerken en wat moet de provincie doen om Meppel tegemoet te komen, de invulling van de RO helemaal aan de gemeente overlaten? De PvdA merkt op dat nu gekozen is voor een zorgvuldig ruimtegebruik en niet voor het uitgangspunt dat iedere stad zijn eigen voorzieningen heeft. Wat er op tegen is om Meppel als woonstad aan te merken? Het CDA informeert in welke richting Meppel zou willen uitbreiden. GL wil weten of de huidige tekst in de Omgevingsvisie Meppel in haar ontwikkelingen beperkt.

De heer Dohle geeft de volgende reactie. Meppel is niet tegen de geschetste Zuidas maar heeft ruimte nodig om zich te kunnen blijven ontwikkelen. De laatste jaren is veel overstroming uit Zwolle binnen-

gekomen omdat Meppel op een kruispunt ligt ook voor bedrijven die zich richten op Fryslân. De provincie Drenthe moet voorzichtig zijn met het willen sturen van de markt. Met meer bedrijventerreinen zou Meppel gered zijn, hiervoor wil de gemeente een onderbouwing leveren. Uitbreiding met circa 29 ha bij het terrein Noord die momenteel in ontwikkeling is, is wat de gemeente voor ogen heeft. In de Omgevingsvisie zou expliciet opgenomen moeten worden dat Meppel de ruimte krijgt.

11. LTO Noord, afdeling Rolde Assen, dhr. G. Oostra

Het CDA informeert of niet met de afdeling overleg is gevoerd over de uitbreiding van het Hof van Saksen. GL vraagt of dhr. Oostra van mening is dat deze uitbreiding betaald wordt door de overheden en zo ja heeft hij daar bewijzen voor?

De heer Oostra antwoordt dat zijn afdeling niet in deze plannen zijn gekend. Hij heeft geen bewijzen dat de overheid de uitbreiding betaalt, maar er zijn contacten geweest tussen het Hof van Saksen en de provincie en Staatsbosbeheer.

De VVD vraagt om hoeveel hectare land het gaat bij het beekdal Amerdiep en of de kernkwaliteit economie versus landbouw niet wordt gemist.

Volgens de heer Oostra gaat het om circa 170 ha waarbij het belang per agrariër verschilt. Verder vindt hij het vreemd dat de hoofdfunctie landbouw uit POP 2 zomaar kan verdwijnen.

12. Natuur en milieufederatie Drenthe, dhr. R. Hoekstra

Aan de heer Hoekstra worden geen vragen gesteld.

13. Pondera Consult BV; windenergie dhr. E. Arends

GL wil weten hoe kan worden gezien wat voor vermogen een windmolen levert. De PvdA merkt op dat de provincie vol trots LOFAR steunt. Welke problemen verwacht dhr. Arends. Deze fractie stelt het op prijs dat er plannen komen met een concrete invulling voor economisch gewin in de regio. De VVD vraagt waarom gekozen wordt voor 1^e en 2^e Exloërmond. Zijn er al gesprekken gevoerd met Tennet om de stroom te kunnen afzetten? GL merkt op dat het filteren van geluid door LOFAR vermoedelijk gemakkelijker gaat bij langdurig en voorspelbaar lawaai, is dat juist?

De heer Arends geeft de volgende reactie. Meestal is het zo dat hoe hoger de molen des te groter is de energie opbrengst. LOFAR is een uniek project, maar elke storing wordt waargenomen. Het moet niet zo zijn dat het gehele gebied hierdoor 'op slot' wordt gezet. Met behulp van filtertechnieken kan overtollig geluid eruit worden gehaald. Het is juist dat voorspelbaar lawaai gemakkelijker uitgefilterd kan worden, hierover zijn nog geen concrete gesprekken met LOFAR gevoerd. Samen aan de slag gaan is het credo, maar niet het alleenrecht neerleggen bij LOFAR. Het is beter te kiezen voor én het zuidoosten én het meer oostelijk deel van Drenthe als zoekgebied voor windenergie. Met Tennet worden gesprekken gevoerd er loopt al een 380 kv lijn door het gebied. Windenergie kan een vliegwiel worden voor economische ontwikkelingen zoals de agrarische sector en de bouw, maar ook voor educatie.

De bij eerdere sprekers genoemde 3 a 4 molens in Hoogeveen zijn daar rendabel te maken omdat Hoogeveen dicht bij een netaansluitpunt zit en daardoor lage aansluitkosten heeft.

De heer Arends sluit af met de opmerking dat de bedrijfseconomische tegenwaarde bij windenergie een belangrijk aspect wordt gevonden. Normaal komen deze aspecten in een later stadium aan de orde. Nu zal hierover sneller iets op papier worden gezet.

14. Duurzame energieproductie Exloërmond, dhr. H.W. ten Have

De SP vraagt naar de relatie met de andere 'windheren'. De PvdA merkt op dat zowel de gemeente Borger-Odoorn als de provincie Groningen niet positief staan tegenover windmolens in de Veenkoloniën. Hoe wordt hier mee omgegaan?

GL vraagt naar het draagvlak in het gebied en naar de projectontwikkelaar.

De heer ten Have antwoordt dat er een relatie is met Pondera in het gebied en met Raethuys buiten het gebied (buren). Belangrijk is dat in overleg met de overheden alle bestuurders zijn vertegenwoordigd. Geïnvesteed wordt in overtuigingskracht. Vanuit het gebied is voldoende draagkracht. Er is geen projectontwikkelaar bij het project betrokken, wel staat Pondura hun terzijde met technisch advies.

15. SOW Aalder- en Mepperveld, dhr. D. Dubbelhuis

GL informeert aan hoeveel windmolens wordt gedacht. De PvdA wil weten hoe het zit met het draagvlak onder de bevolking en gaan de grondeigenaren over tot exploitatie?

De heer Dubbelhuis antwoordt dat uit wordt gegaan van 5 maal 2,3 megawatt molens. De omgeving is geïnformeerd over de plannen en hebben niet uitgesproken negatief gereageerd. Het initiatief ligt bij de agrariërs, mogelijk in de vorm van een coöperatie. Dit laatste biedt de mogelijkheid van een lening voor de windturbines.

16. Grondeigenaren beekdal Loodiep, dhr. Euving

De PvdA vraagt of wanneer de heer Euving alles vooraf had geweten hij ook in dit gebied was gaan wonen (en werken). En accepteren agrariërs dat 1x in de zoveel tijd sprake is van een overstroming van (delen van) hun land? De VVD wil weten wanneer dhr. Euving is verhuisd want in een eerder concept Omgevingsvisie was ook al sprake van een beekdal. En zijn er bezwaren tegen een onderzoek of het gebied een beekdal moet worden?

De heer Euving geeft de volgende reactie. Met 60 ha huiskavel was hij niet verhuisd. Er zijn ook mensen ingeplaatst vanuit bijv. Overijssel, voor hen is het ook erg vervelend. Het is juist dat boeren liever 1x per zoveel tijd hun land onder water hebben staan – wat niet goed is – dat is goedkoper dan alle andere maatregelen. Het Waterschap wil de Vecht verbinden met de Geesterstroom daarom moet het gebied worden opgepimpt. Tegen een onderzoek op zich is geen bezwaar, maar wel om het nu al een beekdal te noemen. De kaarten komen nu niet overeen met de teksten zoals vermeld in de Omgevingsvisie.

17. Dhr. Van den Berg, op persoonlijke titel

Aan de heer van den Berg worden geen vragen gesteld.

18. LTO Noord, afdeling Meppel- de Wolden- west, dhr. Flinkert

De PvdA informeert hoe gezorgd kan worden dat er minder ooievaars komen. Hij begrijpt dat het evenwicht is verstoord, maar wat is de rol van de provincie?

De heer Flinkert zegt dat met een fok c.q. beheerprogramma het aantal kan worden beperkt. Dit geeft minder druk op het Reestdal.

19. Vereniging Noordenwind, mevrouw U. Frehner

Aan mevrouw Frehner worden geen vragen gesteld.

20. STAMM, mevrouw Y. Turenhout

De PvdA vraagt of STAMM een concreet voorstel heeft om de gemiste leefbaarheid in de Omgevingsvisie beter tot zijn recht te laten komen. Mevrouw Turenhout stelt voor om in de nota te laten opnemen dat het een eerste prioriteit is bij de uitwerking van de Omgevingsvisie. Of dat het instrument waar in de provincie Zeeland mee wordt gewerkt, wordt ingezet. De VVD stelt dat de leefbaarheid terug is te vinden in o.a. de stimulering van de Recreatie. En niet alles is een taak van de provincie. Er liggen dus wel degelijk initiatieven.

Mevrouw Turenhout erkent dit, maar ziet wel een regierol voor de provincie. Bij PNS is ook uitgesproken dat er wel een provinciale rol is als het gaat om monitoring.

21. Stichting Natuurplatform Drentsche Aa, dhr. Heringa
Aan de heer Heringa worden geen vragen gesteld.

22. De heer G. Wolters, op persoonlijke titel.

Het CDA vraagt wat het gevolg is van de constatering dat de schragende functie ontbreekt voor de structuurvisie Roden-Leek en de regiovisie Groningen-Assen. De PvdA merkt op dat veel verwachtingen in de regiovisie niet worden gehaald. Er is ook twijfel ontstaan door stagnerende ontwikkelprogramma's, deelt de heer Wolters deze mening?

GL vraagt zich af of de conclusie van de heer Wolters wel de juiste is.

De heer Wolters antwoordt dat de schragende functie leidend moet zijn. Daarbij is gekozen voor een aantal gemeenten. Het heeft ook tot doel om versnippering in de regio te voorkomen. Dat is ook terug te vinden in de woningbouw. De woonvisie geldt voor de komende 20 jaar. Het is juist dat nu sprake is van een dip, maar er komt ook weer een andere tijd. Een visie kan niet worden gebouwd op de economische dip van dit moment.

In het stuk heeft hij alleen de lijn Groningen-Assen gezien en niet de T-structuur. Wanneer deze laatste wegvalt, dan is de regiovisie Groningen-Assen afgeschreven.

De voorzitter sluit de beraadslaging met een dank aan alle insprekers en de conclusie dat de beraadslaging over de Omgevingsvisie op 19 mei zal plaatsvinden.

5. Schorsing

De vergadering wordt geschorst om 17:25 uur.

De vergadering wordt voortgezet op 19 mei 2010, 13:00 uur.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid van 16 juni 2010,

, voorzitter

, commissiegriffier

Dames en heren,

Als RECRON maken we graag gebruik van de inspraak mogelijkheid op de ontwerp structuurvisie.

We willen beginnen met het maken van een compliment!

In het ontwerp zien we dat de toeristisch-recreatieve sector een betere plaats heeft gekregen dan in het oorspronkelijk concept. Niet alleen de economische meerwaarde wordt nadrukkelijker vermeld in het document maar ook is duidelijk uitgesproken dat onze sector medevormgever is van het landschap! Wij zijn verheugd te constateren dat veel van onze opmerkingen verwerkt zijn in het nu voorliggende document. Tevens hebben we geconstateerd dat er een aantal weeffouten zijn gerepareerd. De recreatieondernemers zijn gehoord en hun inzet heeft bijgedragen aan een breder gedragen missie.

Als RECRON hebben wij in onze reactie het begrip 'Vrijetijdslandschap' geïntroduceerd. Wij zien het 'Vrijetijdslandschap' als een robuuste structuur, die vanuit een samenhangend in integraal geheel, Drenthe ruimtelijk indeelt. In het 'Vrijetijdslandschap' ontwaren wij natuur, landbouw, cultuur, sport, cultuur, archeologie en recreatie- en toerisme. De introductie van het 'Vrijetijdslandschap' in dit ontwerp is een opstap naar een volgende structuurvisie waar het 'Vrijetijdslandschap' de basis is van waaruit Drenthe o.a. zijn identiteit ontleent.

U heeft gekozen om Recreatie- en Toerisme onder te brengen in het robuuste sociaal-economische systeem. Een keuze die wij op dit moment kunnen billikken.

Ondanks onze tevredenheid hebben we toch noch enige suggesties voor een verdere verbetering van de structuurvisie.

- De keuze voor de ontwikkeling en versterking van de bestaande ondernemingen boven nieuw-vestiging ondersteunen wij, maar geef de huidige ondernemers dan ook daadwerkelijk de ruimte om te bewegen waar ze zich ook bevinden. Geef de garantie dat ze geen extra hinder ondervinden van bijvoorbeeld de kernwaarde Rust, ruimte, natuur en landschap.

Op pag. 26 spreekt u in dit kader van "dat de insteek is geen beperkingen aan bestaande bedrijvigheid". Wij willen graag dat u ons dat garandeert.

Bestaande recreatieondernemers liggend in of tegen natuurgevoelige gebieden moeten zich per definitie kunnen ontwikkelen. Geef hen die ruimte en het vertrouwen dat zij de ontwikkeling met respect voor de omgeving gaan realiseren.

- Heb oog en oren voor de ondernemers die in de EHS liggen. Wij zijn voor robuuste natuurgebieden maar zorg er dan ook voor dat die ondernemers die nu niet in de EHS liggen straks niet onder het EHS-regime komen te liggen.
- Als RECRON blijven we moeite houden met de houding dat nieuw-vestiging in robuuste landbouwgebieden per definitie niet mogelijk is. Het kan toch niet zo zijn dat op het moment dat er een goede nieuwe ondernemer in Drenthe zich wil vestigen we hem eigenlijk geen ruimte kunnen bieden. Daar vestiging in de EHS per definitie onmogelijk is, waar kunnen nieuwe ontwikkeling in Westerveld, de Wolden, Midden-Drenthe of Noordenveld dan plaatsvinden?
- Nieuwe bedrijven moeten van toegevoegde waarde zijn voor het Drentse toeristisch produkt. Als RECRON vinden we dat we die toegevoegde waarde wel met elkaar moeten gaan definiëren. Wat

- is nu een nichemarkt en wat is een nieuw product. Wij willen graag met GS de grenzen bepalen wat wel en niet nieuw is. Als we dit niet afspreken met elkaar laten we de “waan van de dag” beslissen en dat zal niet de bedoeling zijn.
- Denk bij de grensoverschrijdende doorgaande routes (ook lange-afstand wandel- en fietsroutes) niet alleen aan B&B, horeca e.d. maar denk groter en ontwikkelingsgericht. Kleinschaligheid is een beleving! Als provincie heeft u ook doelen op het gebied van het realiseren van meer bestedingen en werkgelegenheid. Met nog meer B&B's gaat u dat niet lukken. Daarnaast kent u ons verhaal dat de balans tussen vraag en aanbod op het gebied van B&B's en kampeerplaatsen. Als sector komen we in het DART hier zeker op terug.
 - Klimaatmantels zijn interpreteren wij als het formuleren van Drentse natuurregels. RECRON is van mening dat bestaande natuurwetgeving de kwaliteit en kwantiteit van natuurgebieden reeds voldoende waarborgt. De toegevoegde waarde ontgaat ons geheel. Door deze klimaatmantels ontstaat er slechts meer vertraging, meer onderzoeken en hoger kosten voor die ondernemers die zich willen ontwikkelen. Als RECRON willen wij u vragen dit te repareren door de klimaatmantels uit de visie te schrijven.
 - Recreatie is een groene sector. Wij willen graag in gezamenlijkheid met de Provincie streven naar een verduurzaming van Drenthe waarbij ook wij een rol spelen in de terugdringing van bijv. CO2-gebruik. Het instrument dat we daarvoor willen inzetten is de Greenkey. Graag komen we hiertoe binnenkort, als onderdeel van DART, bij u terug met een voorstel om Drenthe de provincie met de hoogste dichtheid van de Greenkey te laten zijn. Uw discussie

zal straks vooral gaan over windmolens. Waar moeten ze komen te staan, clusteren of solitair. Als RECRON willen wij u aanraden om te kijken of windmolens, en dan bij voorkeur geclusterd, passend zijn bij en in het landschap. Wij begrijpen vanuit die gedachten uw keuze om een aantal gebieden aan te wijzen en uit te sluiten.

- De RECRON adviseert u om bij de strijd tegen de demografische krimp ook nadrukkelijk gebruik te maken van de kansen die onze sector kan bieden. Op onze bedrijven zijn veel voorzieningen die ook voor de inwoners van kleinere kernen zeer interessant zijn. Wij zijn graag bereid om mee te denken over nieuwe en verrassende arrangementen op het gebied van 7 tot 7 beleid, zwemvoorzieningen, naschoolseopvang, bibliotheken. Veel van onze bedrijven kunnen fungeren als de “slager en de bakker om de hoek”. Op deze manier kunnen de potentiële gevaren die verbonden zijn met krimp worden omgezet in het creëren van kansen.
- Op pag. 64 staat de opmerking: “de vraag naar hoger geschoold personeel in de Recreatie- en Toerisme-sector neemt hand over hand toe”. De vraag is echter vooral MBO-gericht en steeds minder VMBO. Bovendien worden leerling-stromen vanuit het VMBO naar ‘werk’ door het onderwijs en de overheid als ‘negatief’ beoordeeld
- Wij blijven het met u oneens dat het aanbod van de verblijfsrecreatie niet voldoende bij de tijd is, zoals u aangeeft op pag. 64. Daarnaast vinden wij nog steeds dat Zuid-Oost Drenthe niet als enig gebied in Drenthe (verschil met hoofdstuk Recreatie en Toerisme) als ontwikkelingsgebied gezien moet worden. Dit strookt ons inziens ook niet met het begrip ‘Vrijetijdslandschap’ en er is naar onze mening een verschil met een soortgelijke opmerking op pag. 31.

- Maak vooral als Provincie de keuze om ontwikkelingen te stimuleren die passend zijn bij het landschap en ga niet op voorhand meer niet-kleinschalige ontwikkelingen uitsluiten zoals u aangeeft op pag. 66.
- Wat de waterhuishouding betreft: Zorg er voor dat ook de Recreatieondernemers en hun gasten “droge voeten houden”. Neem dit ook als zodanig in de visie op (net als in POP2). Nu spreekt u van “zoveel mogelijk voorkomen” (pag. 161), wij willen graag de garantie.
- Als sector zitten wij met een groot probleem en dat is het compensatiebeginsel. Wij hebben een aantal voorstellen gedaan om dit probleem op een zeer pragmatische manier op te lossen. In de beantwoording onderkent u ons probleem waarbij u aangeeft dat u in dit, in de uitvoeringsagenda, nader gaat uitwerken. Als RECRON gaan wij er vanuit dat we betrokken worden bij de ontwikkeling van bijvoorbeeld een compensatiefonds. (natuurlijke recreatie Drenthe).

Dames en heren,

De RECRON is, zoals ik al aan het begin van ons betoog heb aangegeven, tevreden over de wijze waarop is omgegaan met de opmerkingen vanuit de sector. Met nog een paar kleine aanpassingen, als reactie op de door ons gemaakt opmerkingen, kan de vrijetijdssector in Drenthe zich op een vitale manier blijven ontwikkelen. De structuurvisie is daarmee een breed gedragen visie geworden.

Inspraakreactie namens Het Drentse Landschap

Commissie Omgevingsbeleid 12 mei 2010

Intro

Ons landschap is ons grootste en oudste culturele erfgoed. Gezien het belang van ons prachtige Drentse Landschap voor natuur, landbouw, wonen, werken en de recreatie zou je verwachten dat er goed voor het landschap gezorgd wordt. Ons landschap is echter van iedereen en daarmee ook eigenlijk van niemand. Een probleemeigenaar ontbreekt. Het Rijk bemoeit zich alleen met de Nationale Landschappen, de Provincie in deze Omgevingsvisie met de gekleurde gebieden en de gemeenten, die hebben vaak geen geld. In een eindeloze reeks grote en kleine aanslagen (infrastructuur, bebouwing, rationalisatie van de landbouw, verpaarding) verrommelt en versplinterd ons nog steeds fraaie landschap. We zoeken al jaren een probleemeigenaar die op een verstandige en afwegende manier voor ons veranderend landschap zorgdraagt. In onze ogen moet dat de Provincie zijn, niet in het minst omdat haar kerntaken zich richten op economie, cultuur en ruimte. Al deze aspecten komen samen in ons landschap. Laat het landschap de Provincie een zorg zijn. Een zorg die zij na goede borging met de gemeenten kan delen.

Kernkwaliteiten

De centrale plaats die de Drentse kernkwaliteiten innemen in de Omgevingsvisie ondersteunen wij. Wel constateren we een onvoldoende integrale uitwerking van de kernkwaliteiten landschap en cultuurhistorie. Er ontbreekt één samenhangende provinciale landschapsvisie met als uitgangspunt de kenmerken en kwaliteiten van de verschillende Drentse landschapstypen. Het onderscheid tussen gekleurde gebieden waar wel sprake is van provinciaal belang en witte gebieden, waarvoor de gemeenten verantwoordelijk zijn, levert een gekunstelde tweedeling in beleid op. Inzake de kernkwaliteit landschap blijft het onduidelijk welke invulling het provinciaal belang precies krijgt.

Wij zien aankomen dat de huidige invulling van de onderdelen landschap en cultuurhistorie eerder verwarring dan duidelijkheid zal creëren over de rollen bij de ruimtelijke planvorming en dat behoud van de kernkwaliteit landschap hier geen baat bij heeft.

Wij stellen u daarom voor te kiezen voor een verleidingsmodel waarin gemeenten meer worden uitgenodigd om binnen de door de Provincie gestelde kaders hun landschapsbeleid vorm te geven.

De Provincie zou in de Omgevingsvisie voor wat betreft het landschap voor de gehele provincie het kwalitatieve kader moeten stellen. Gemeenten kunnen vervolgens tijdens het afwegingsproces rondom ruimtelijke ontwikkelingen dit kader hanteren. Wanneer de zorg voor het landschap op een gedegen wijze in een gemeentelijke structuurvisie of landschapsontwikkelingsplan is doorvertaald en vastgelegd (bv. zoals de gemeente Tynaarlo en Emmen dat al hebben gedaan) kan de verantwoordelijkheid voor het landschap aan gemeenten wordt overgelaten (conform het nieuwe WRO beleid).

De Provincie kan dan terugtreden en zich beperken tot het financieel ondersteunen van goede initiatieven. Deze werkwijze kan geborgd worden d.m.v. goede bestuursafspraken en een verordening.

Samengevat

- De Provincie en de gemeenten zouden een gebiedsdekkende Landschapsvisie dienen op te stellen waarvan het behoud van kernkwaliteiten desnoods via een verordening wordt vastgelegd.
- Op basis van een bestuursovereenkomst kunnen de gemeenten deze visie als basis en sturingskader voor hun RO-beleid in structuurvisies/bestemmingsplannen vastleggen, waarna de provinciale bemoeienis met planvorming verder losgelaten kan worden.
- De gevolgen van dit nieuwe beleid dienen gemonitord en na drie jaar geëvalueerd te worden.

Windenergie

De intentie om in Drenthe 200 megawatt aan windenergie op te wekken steunt HDL vanuit het milieuperspectief. Tegelijk ziet zij er een grote bedreiging voor ons landschap in. De tot 150 m hoge, vanaf 35 km afstand zichtbare windmolens vernielen de vrije horizon, ontnemen de menselijke maat aan ons landschap en kunnen makkelijk resulteren in verpaupering in sociaal-maatschappelijk en toeristisch-recreatief opzicht. HDL zou het liefst een Drents windmolenpark op zee zien, geëxploiteerd door een provinciale BV Wind. Geclusterd in ZO-Drenthe is een second best oplossing. Verspreide windmolenclusters over de provincie zien wij als funest voor landschap, maar ook voor wonen en recreëren en dienen er wat ons betreft kost wat kost voorkomen te worden.

Stichting Het Drentse Landschap

Eric van der Bilt

12 mei 2010

GEMEENTE HOOGEVEEN

College van B&W

Statencommissie Omgevingsbeleid

Datum: 11 mei 2010

Onderwerp: Inspraak concept ontwerp Omgevingsvisie Drenthe

Ons nummer:

Geachte statenleden,

Namens de gemeente Hoogeveen wil ik mijn dank uitspreken voor het uitvoerige en zorgvuldige proces dat heeft plaatsgevonden bij de voorbereiding op de Omgevingsvisie. We zijn blij met de aanpassingen die n.a.v. onze zienswijze zijn doorgevoerd. Er blijven echter nog 4 onderwerpen over waarvoor wij uw aandacht vragen.

Ten eerste Rol en sturing, het provinciaal belang

Hoofdstuk 4 van de visie benadrukt dat kaart 2 (met kernkwaliteiten) het provinciaal belang weergeeft. Het landelijk gebied van Hoogeveen is voor het grootste deel een 'wit gebied'.

De visie op het landelijk gebied van de gemeente Hoogeveen geeft aan dat er behoefte is aan herstel van landschappelijke elementen, zoals de wijkenstructuur. Als gemeenten binnen Zuidwest Drenthe hebben wij aangegeven intensiever te willen samenwerken aan de opgaven in het landelijk gebied en zien daarbij ook een rol weggelegd voor de provincie. Het college geeft aan de samenwerking graag te benutten om afspraken te maken over de realisatie van ambities en instrumenten, middelen en verantwoordelijkheden en stelt dat de Omgevingsvisie hierbij het kader is.

Met dit laatste zijn we weer terug bij de 'witte gebieden', immers het landelijk gebied binnen en rond Hoogeveen is voor het grootste deel een 'wit gebied'. De reactie van het college op de 'witte gebieden' blijft voor ons onbevredigend. Een 'wit gebied' is volgens het college een gebied waar de provincie geen provinciaal belang ziet. Zoals hiervoor aangegeven liggen volgens ons in dit gebied wel degelijk ontwikkelopgaven, kansen (op gebied van landschap en sociaal economische vitalisering) en bedreigingen (krimp), die ook van provinciaal belang zijn.

Dit alles heeft zonder gezamenlijke inspanning van provincie, gemeenten en andere partners weinig kans van slagen. Voor ons is nu onzeker of we kunnen rekenen op middelen/menskracht voor opgaven in dit witte gebied.

Nadere informatie:	Doornbos
Doorkiesnummer :	0528-291735
Aantal bijlagen:	
Aantal pagina's:	3

Postadres:	Postbus 20.000
	7900 PA Hoogeveen
Bezoek:	Raadhuisplein 24
	Hoogeveen

Telefoon	(0528) 291 911
Fax	0528-291373
E-mail	gemeente@hoogeveen.nl
Internet	www.hoogeveen.nl

VERVOLG

Gelet op het voorgaande verzoek ik u om uit te spreken (en zo mogelijk in de Omgevingsvisie op te nemen) dat er in 'witte gebieden' wel degelijk sprake kan zijn van opgaven die kunnen rekenen op ondersteuning van de provincie in de vorm van menskracht en/of middelen. Het gaat daarbij om hoe 'provinciaal belang' wordt uitgelegd.

Ten tweede: Duurzaamheid

Uit de nota van beantwoording blijkt dat de mogelijkheden voor windenergie zijn verruimd. Deze worden echter nog steeds beperkt tot Zuidoost Drenthe.

Doelstelling van zowel de provincie Drenthe als de gemeente Hoogeveen is 20% duurzame energie-opwekking in 2020. Onze ambitie daarbij is om nadrukkelijk in te zetten op windenergie. Willen we de gezamenlijke doelstelling van energieopwekking in Drenthe halen, dan moet breed worden ingezet op windenergie.

Wij verzoeken u om alsnog de mogelijkheden voor windenergie Drenthebreed te onderzoeken en voor windenergie ruimte te bieden binnen de Omgevingsvisie.

Als derde: Werken en bereikbaarheid, de Zuidas

Wij onderschrijven uw visie op regionale afstemming en het onderscheiden van twee afstemmingsregio's. In bijlage 3 lijkt de afstemmingsregio 'Drentse Zuidas' opgedeeld te worden in twee aparte afstemmingsregio's binnen de Zuidas. Wij gaan ervanuit dat dit een fout is en verzoeken u dit aan te passen.

In de passage voor versterken van de werkgelegenheid wordt alleen gesproken over Zuid-Oost Drenthe, terwijl dit voor gehele Zuidas geldt. Hetzelfde geldt voor het versterken van de bereikbaarheid. Dit is ook een opgave voor heel Zuid(west) Drenthe. E.e.a. conform de inzet op de Visiekaart 2010.

Wij verzoeken u de Omgevingsvisie op dit onderdeel aan te passen en gaan er vanuit dat de provincie de ontwikkelingen binnen de Zuidas van harte blijft ondersteunen.

Tot slot het vierde onderwerp: Recreatiewoningen

Volgens het college wordt niet voldaan aan de voorwaarden uit de Omgevingsvisie en de brochure van VROM om de parken Schoonhoven en Nuilerveld te kunnen legaliseren. Dit laatste wordt door ons bestreden. Het gevaar op versterking van het landelijk gebied is in het geheel niet aanwezig. Uitbreiding van het aantal woningen en van de oppervlakte van de bestaande woningen is immers, ook bij legalisatie, niet aan de orde.

Het gros van de woningen voldoet niet meer aan de eisen van de hedendaagse recreant. Hierdoor is het argument dat legalisatie ten koste zou gaan van de capaciteit van

VERVOLG

recreatieverblijven en zou leiden tot nieuwe vraag, in onze ogen niet juist. Beide parken hebben geen eigen voorzieningen. Met andere woorden, de woningen behoren niet tot de capaciteit van de recreatieve markt en hebben daar ook geen negatieve invloed op in het geval van legalisatie. Handhaving van permanente bewoning zou in dit geval dan ook niet leiden tot een impuls voor de recreatieve markt. Integendeel, als gevolg van de slechte verhuurbaarheid liggen leegstand en verpaupering meer voor de hand.

Als laatste willen wij benadrukken dat beide parken voldoen aan de VROM-brochure, onder meer omdat zij niet zijn gelegen in beschermd gebied en voor meer dan 50 % permanent bewoond zijn.

Wij verzoeken u om voor legalisatie van de parken Schoonhoven en Nuilerveld ruimte te bieden in het provinciaal omgevingsbeleid.

Hierbij wil ik u bedanken voor deze inspraakmogelijkheid en ik wens u veel wijsheid toe bij het vervolg. We hopen dat u onze inbreng zult verwerken. Uiteraard willen wij desgewenst altijd een nadere toelichting geven.

Namens de gemeente Hoogeveen,

Anno Wietze Hiemstra, wethouder

Aan : Statencommissie Omgevingsbeleid
 Van : Herman G. Idema, directeur VPB (www.vpb-emmen.nl)
 Datum : 12 mei 2010

Geachte commissieleden,

Ik wil u complimenteren voor het zorgvuldig doorlopen proces om te komen tot een omgevingsvisie waar Drenthe, en u dus ook, met recht trots op kan zijn.

Ik sta hier namens het Vereniging Parkmanagement Bedrijventerreinen Emmen, de VPB behartigt ondernemersbelangen en werkt aan de ruimtelijke en economische verbetering van de bedrijventerreinen binnen de gemeente Emmen. Deze groeiende vereniging vertegenwoordigt ruim 260 leden met ca 10.000 FTe aan werkgelegenheid. Verder heb ik de toezegging van de Industriële Vereniging Coevorden bij monde van hun voorzitter de heer Fred Koggel met 160 bedrijven als lid om ook namens hun in te spreken daar waar het gaat om mobiliteit en bereikbaarheid.

Algemeen

Er wordt gesproken over integrale uitwerkingen en heb daar vragen bij die wellicht niet thuis horen in deze vergadering maar stel ze toch;

- Wat wordt daar mee bedoeld?
- Is dit meetbaar?
- Wie wordt er zenuwachtig als er bepaalde zaken niet goed gaan en wie stuurt er dan bij cq trekt aan de bel

(Pag 22 2.2 Missie O.73 uw mening niet aangezien economie integraal is uitgewerkt...)

Missie

U spreekt over kansen voor deze regio en deze kansen zien wij ook echter wij zien ook zeer veel kansen voor de procesindustrie waar zeer veel mensen werken (Teijin Twaron, DSM, Platinum, Colbond) en met name op de transitie van de traditionele polymeren naar bio-based materials. Steeds meer bedrijven en organisaties raken ervan overtuigd dat het gebruik van hernieuwbare, groene grondstoffen kan bijdragen aan een duurzame samenleving. Bovendien ontdekken steeds meer bedrijven dat deze bio-based producten door klanten gewaardeerde eigenschappen hebben, waarmee ze nieuwe marktkansen creëren.

Vereniging Parkmanagement Bedrijventerreinen Emmen

Nautilusstraat 3, 7821 AG Emmen
 Postbus 2007, 7801 CA Emmen
 KvK Meppel: 04070308

Tel.: 0591 - 653454
 Fax: 0591 - 645987
 Banknummer: 67.81.94.440

E-mail: Office@vpb-emmen.nl
 Website: www.vpb-emmen.nl
 BTW nummer: NL8133.25.857.801

Mobiliteit en bereikbaarheid

Voor de economische ontwikkeling van de Zuidoosthoek van Drenthe is water, spoor en weg wezenlijk van belang. Er wordt gesproken over het te kort schieten van het openbaar vervoer en er zal worden gestreefd naar een samenhangend beleid voor auto, openbaar vervoer en fiets. Vanuit het bedrijfsleven (zowel Emmen alsook Coevorden) wordt gepleit voor verdubbeling van de N-34 tussen Coevorden en Emmen.

De Provincie, gemeente Emmen, gemeente Coevorden werken tenslotte al nauw samen met hun Duitse collega's aan een Dryport ontwikkeling wat extra verkeersbewegingen tot gevolg zal hebben.

Verder is de weg Emmen-Klazienaveen (N862) en de Rondweg in Emmen mede door de A-37 niet meer goed uitgerust om alle verkeersstromen op een adequate wijze af te handelen

De provincie en gemeente zijn goed bezig daar waar het gaat om de multi-modale bereikbaarheid;

- het water is geregeld (1.000 ton)
- het spoor wordt geregeld via RSP
- nu de wegen nog

U geeft aan dat u dit te willen onderzoeken en met een pakket maatregelen te komen om met name de wegen aan te pakken. Prima.

Echter kijkende naar het investeringsprogramma verkeer en vervoer 2011-2020 (Statenstuk 2010-425) lees ik op pagina 11 het volgende;

Projecten die op basis van prioriteit *niet* langer deel uit maken van het investeringsprogramma zijn onder andere;

- De capaciteitsuitbreiding van de N 34; naar verwachting ontstaat op de N34 tussen Coevorden en Emmen op termijn een capaciteitsprobleem. De investering is bedoeld om het wegvak tussen Coevorden en Holsloot te verdubbelen.

In de omgevingsvisie wordt gesproken over de wenselijkheid de verdubbeling te onderzoeken en in investeringsprogramma is er al min of meer sprake van een concreet project. Mijn vraag in deze is dan ook wat leidend is.

Afsluiting

Wij blijven ons inzetten voor een optimale bereikbaarheid van onze bedrijventerreinen zowel in Emmen alsook in Coevorden en pleiten voor verdubbeling van de weg Coevorden – Emmen alsmede verdubbeling van de weg Klazienveen –Emmen.

Een goede bereikbaarheid is van wezenlijk belang als het gaat om de vestiging maar ook het *behouden* van bedrijven in deze regio;

Bedankt voor uw aandacht, bedankt dat ik gebruik mocht maken van mijn inspraakrecht en ik wens u veel succes toe met de definitieve besluitvorming.

Afd. Rolde Assen, secr. I. Steenblik-Wicherink, Amerweg 65, 9444 TG Grolloo 0592-501477 h.steenblik1@kpnplanet.nl

5 + 11

Wij als afdelingsbestuur van LTO Noord afd. Rolde Assen maken van deze inspraak gebruik om een aantal kritische opmerkingen te plaatsen voorafgaande het goedkeuringsbesluit van de provinciaal omgevingsvisie Drenthe.

Herinrichting Amerdiep

Op 21 januari j.l. heeft provincie Drenthe een gebiedsbijeenkomst gehouden over de voorgestelde herinrichting van het Amerdiep. De provincie streeft daarbij naar 170 ha functiewijziging, van landbouw naar natuur, in het beekdal waarmee zij volgens de brief invulling geeft aan haar nog niet vastgelegd beleid. In de eerste concepten van de omgevingsvisie was er nog geen sprake van deze beleidswens.

Voor het gebied Amerdiep was een proef opgezet en deze kwam tot stand omdat de grondmobiliteit zo'n 10 jaar geleden niet naar behoren was.??? Door het afblazen van deze proef eind 2009 onderbouwt de provincie nu dit beleidsvoornemen.

In de afgelopen jaren heeft de agrarische sector zich in het desbetreffende gebied sterk ontwikkeld. De bedrijfsstructuur is goed, de bedrijven zijn modern, goed ontwikkeld en geoutilleerd. De ondernemers zijn relatief jong, dynamisch en op de toekomst is gericht. De grondmarkt is nu dusdanig dat er een groot tekort aan landbouwgrond.

Navraag leert dat het waterschap een beperkte wateropgave in het gebied heeft. Een veranderende inrichting en beheer van een beperkte strook langs de beek volstaan voor de opgaven voor de KRW en waterberging. Dit betreft slechts enkele tientallen meters aan weerszijden van de beek. Ook zou deze beperkte strook als een ecologische verbinding goed kunnen functioneren. De conclusie die kan worden getrokken dat voor de wateropgave en de ecologie, de benodigde 170 ha niet kan worden onderbouwd.

Wij merken daarbij op dat de bijdrage aan de wateropgave, berging, voor het gehele gebied beperkt is en daarvoor geen functiewijziging hoeft plaats te vinden. De benodigde tientallen meters is benodigd om de waterkwaliteit te verbeteren.

Nu wordt deze claim voor het Amerdiep neergelegd zonder de gevolgen voor de landbouw in beeld te brengen en deze mee te laten wegen. De gevolgen van dit beleidsvoornemen is voor de landbouw groot, de gronddruk is hoog en daardoor nog hoger. Voor dit beleid is vaak onvoldoende middelen.

Zeker niet om de gevolgen voor de landbouw te compenseren waaronder het verplaatsen van bedrijven. Ook het instrumentarium is niet toereikend. Ook de verslechtering en reparatie van de verkaveling is een punt van zorg en zijn er grote twijfels of de waterhuishouding van het aangrenzende landbouwgebied als het Amerdiep voor natuur wordt ingericht optimaal kan blijven. Wij verzoeken u dan ook om de voorgestelde functiewijziging zoals dit in de Omgevingsvisie is verwoord, te schrappen.

Uitbreidingsplannen Hof van Saksen.

Uit het niets werden we vorige week geconfronteerd met een ambitie van Hof van Saksen.

Zij hebben de wens uitgesproken om dit recreatiepark met 500 ha uit te breiden. Het doel voor deze 500 ha is om een natuurlijk ingerichte golfbaan van 27 holes te realiseren, het huisvesten van een schaapskooi en de uitbreiding van het aantal recreatiewoningen, aldus een powerpoint presentatie die provincie Drenthe op het internet had gezet.

Het Hof van Saksen heeft daarover diverse contacten met de provincie gehad en ook Staatsbosbeheer speelt daarin een rol.

Door het gebied mede een natuurfunctie te geven, wordt het plan mogelijk met publieke middelen gefinancierd.

Dit bevreedt ons in hoge mate omdat voor de realisering van nieuwe natuur, EHS, te weinig middelen zijn.

Een dag later stond in de krant dat het 250 hectare besloeg en dat landeigenaren in de handen moeten gaan klappen met hoge aankoop prijzen.

Wij vinden dergelijke wensen niet acceptabel en gaan ervan uit dat de provincie dergelijke projecten niet ondersteunt met geld en haar goedkeuring aan deze ontwikkeling onthoudt. Daarbij komt dat 500 ha goede landbouwgrond daarmee verloren.

In eerste instantie was een uitbreiding van het aantal recreatiewoningen niet nodig. Dit is iets waar wij ze in de toekomst zeker aan houden.

Met een soort van 2^e Balloerveld wordt het landbouwareaal sterk verkleind terwijl de landbouw in dit gebied behouden uitgangspunt was. Door 500 ha landbouwgrond van functie te laten wijzigen en de daarmee gepaard gaande schaduwwerking voor de blijvende agrariërs eromheen, zal de landbouw verpauperen.

De provincie heeft een verantwoordelijkheid om de landbouwkundige structuur in stand te houden en te versterken. Voor ons gebiede merken wij daarvan te weinig of zelfs niets.

Beekdalen en robuust en klimaatbestendige watersysteem

Ons gebied kenmerkt zich met vele hectaren beekdal, waarvan een aantal bedrijven respectievelijk veel land in het beekdal hebben liggen. Het gebruik wordt door dit plan ongeschikt aan het beekdal. Het genoemde beleid heeft als uitwerking dat veel van deze hectaren ongeschikt worden voor de marktconforme bedrijven. Onacceptabel is dan ook dat deze bedrijven de rekeningen krijgen gepresenteerd. De wijze waarop de provincie dit in de omgevingsvisie verwoord, getuigt niet van respect voor de landbouwkundige functie en individuele bedrijven.

Het nationaal landschap

In 2007 hebben de Staten het uitvoeringsprogramma voor het gebied Drentsche Aa vastgesteld. Het bijbehorende kaartbeeld liet een werkgrens zien. De agrarische sector heeft aangegeven dat de begrenzing van het nationaal landschap met de grens van het Nationaal Park (exclusief de Ydermaderpolder) moet komen. Deze inzet was dat de status nationaal landschap de agrarische sector voor de voeten zou kunnen lopen. De provincie heeft steeds volgehouden dat het POP II beleid voor het Drentsche Aa gebied leidend is voor ruimtelijke ontwikkelingen. Als dit zo is en blijft, is er feitelijk niet veel aan de hand.

Nu sijn er echter steeds meer berichten dat het ministerie van VROM de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden in Nationale landschappen wil beperken. In de omgevingsvisie zoals die nu ter discussie is wordt voor het eerst formeel ruimtelijk vastgelegd wat de begrenzing van het nationaal landschap Drentsche Aa is. Op de kaart landschap van de kernkwaliteiten is op de kaart een arcering aangebracht die het nationaal landschap omvat. In de tekst wordt weinig inhoudelijk gemeld over wat er voor ruimtelijke regime in de Drentsche Aa zou moeten gelden. Wij pleiten nogmaals de begrenzing van het nationaal landschap gelijk te schakelen met het Nationaal Park exclusief Ydermaderpolder.

De tekst in de visie geeft geen aanleiding om te veronderstellen dat Drenthe strakkere regels wil die verder gaan dan de standaardregels voor de landbouw, multifunctionele of natuurgebieden.

Als het ministerie van VROM strakkere regels wenst dan gaan wij ervan uit de provincie dit niet accepteert en zal pleiten om het instrument nationaal landschap voor ons gebied teniet te doen.

Namens LTO Noord Rolde Assen,

Voorzitter Gert Oostra, Vredenheim 14, 9445XH Vredenheim

Concept inzicht P. G. van der Wal

AD 4.2.4

Men stelt zich ten doel dat de rust in de stiltegebieden **behouden** moet worden.

Ondergetekende stelt vast dat in het Ooster-en Westertzand (gemeente Westerveld) de vereiste geluidsniveaus om aan de norm stiltegebied te voldoen, momenteel niet eens gehaald worden vanwege de aanwezigheid en hoedanigheid van de N371.

Als referentie is genomen een positie in het Oostertzand, gemeten haaks op de aanduiding 30.3 (hectormeterbord vangrail) langs de N371. Dit is ongeveer een kilometer ten noorden van de dorpsgrens (60 km zone) van Uffelte. Ter plaatse is het op de N-371 onmogelijk effectief handhaving uit te voeren. Het traject tussen Dieverbrug en Havelte is - mede door het verwijderen van de parkeerstrookjes- dermate overzichtelijk geworden, dat elke geoefende hardrijder dit traject ten volle kan benutten, hetgeen direct haar weerslag kent op de stiltebeleving in het Oostertzand. Ondergetekende is getuige geweest van een "proefrit" door een in Dieverbrug (door garage aldaar) "opgevoerde" auto, waarbij ondergetekende zijn huis, gelegen in de Verbindingszone van de Ecologische Hoofdstructuur!, passeerde met een snelheid van 210 kilometer per uur. Dit is ongehinderd mogelijk omdat op dit traject door het visuele overzicht, handhaving hier onmogelijk is geworden.

Vertekend beeld cijfers provincie

De door de provincie geproduceerde cijfers tonen een geringe afname van de verkeersbelasting van de N371. Daarbij is echter niet gekeken naar het enorm toegenomen vrachtverkeer en 4 wiel auto's, waardoor de geluidsbelasting in deze ecologische verbindingzone niet is af- maar juist is toegenomen! *

Na vele jaren leegte is het parkeerterrein van chauffeurscafé Fredikshafen te Uffelte elke avond weer overvol: door toegenomen kosten nemen ondernemers niet meer de snelste route (A-28) w.o. steenfabriek te Smilde, veel mest/giertransporteurs, maar de kortste route, dit ten laste van het Stiltegebied Ooster/Westertzand dat hier nabij gelegen is.

*Dit is door ondergetekende, 28 jaar woonachtig in deze ecologische verbindingzone, als duidelijk waarneembaar gekwalificeerd tijdens onderzoek, als vrijwilliger uitgevoerd in opdracht van Natuur en Milieu Federatie Drenthe.

De destijds door mij- gevoerde actie met als eis "stil" asfaltbeton te verkrijgen op dit traject is zowel door de gemeenteraad van Westerveld als de Provincie Drenthe (bij monde heer Mars, hoofd wegen en kanalen) van tafel geveegd, dit dus haaks staande op het beleid van handhaving van rust ad 4.2.4 in de nota van beantwoording, "rust en duisternis"....

Nu is de Provincie aan zet,

door een duidelijke stellingname aan te gaan met m.b.t. het uitzetten van een absolute tijdslijn en hangende alle onderzoeken naar geluidshinder, ogenblikkelijk een "groen 60" zone in te stellen in het gebied tussen Dieverbrug en Havelte.

Alleen hiermee kan worden gegarandeerd dat op dit traject, de geluidshinder die het instellen van de ecologische verbindingzone, conform Natura 2000, moet realiseren, daadwerkelijk wordt behaald.

Ad 04, bladzijde 69 uw rapport.

U stelt de geluidsproductie op provinciale wegen te monitoren, ik durf te stellen dat dit op het traject tussen Dieverbrug en Havelte niet plaats vindt, c.q. er nooit gehoor is gegeven aan de

resultaten van een dergelijk onderzoek, anders had de geluidsoverlast in Ooster- en Westersand, c.q. het provinciale beheer t.a.v. dit traject op de N371 zich nooit zo kunnen ontwikkelen!

Zoja? Waar zijn die resultaten van uw onderzoek te vinden?

In elk geval is hier met betrekking tot het nemen van maatregelen (Provincie én Gemeente,) absoluut gefaald.

Zoals in uw rapport genoemd: “in geval van overschrijding overwogen wij de te nemen maatregelen”.

Ik wens van u te vernemen:

1* welke maatregelen zijn dat?

Met als eis/wens

2* neem dus uw maatregelen!!!!

Ad 04 blz. 84 uw rapport

Als grootschalige projecten als ecoducten bespreekbaar zijn, waarom dan niet eerst de geluidsdruk gereduceerd met eenvoudige maatregelen als een groen 60 zone en een effectieve handhaving?

Wat is de tijdslijn van reconstructie en groot onderhoud? Deze formulering biedt alle ruimte om effectieve maatregelen zeer langdurig uit te stellen, waardoor het Oostersand als nog voor te lange tijd als stiltegebied ontoereikend blijft.

Inspraakreactie Raedthuys Windenergie B.V.

Statencommissie Omgevingsbeleid

12 mei 2010

Ontwerp Omgevingsvisie Drenthe

Geachte commissie,

Mijn naam is Arthur Vermeulen. Ik ben bij de Raedthuys Groep verantwoordelijk voor het bedrijfs onderdeel dat windenergieprojecten initieert en realiseert. De Raedthuys Groep is producent en leverancier van duurzame energie. Wij wekken energie op uit wind, biomassa en zon.

Windenergie in de veenkoloniën

Ik ben blij dat Gedeputeerde Staten inziet dat het veenkoloniale gedeelte van Drenthe zeer geschikt is voor windenergie. Wij en anderen hebben hier al geruime tijd initiatieven. Wij hopen van harte dat er nu snel projecten in de veenkoloniën van de grond komen!

Enthousiasme voor windenergie buiten de veenkoloniën benutten

Maar Drenthe biedt meer kansen dan alleen het veenkoloniale gebied. Zoals het er nu naar uitziet biedt de nieuwe Omgevingsvisie geen ruimte voor windturbines buiten de veenkoloniën. Een aantal gemeenten is enthousiast over windenergie om daarmee bij te dragen aan hun eigen duurzame doelstellingen. Hier zijn zeker geschikte locaties te ontwikkelen waarbij de realisatie van windturbines geen afbreuk doet aan de in de Omgevingsvisie beschermde kernkwaliteiten. Wanneer een gemeente enthousiast is over windenergie zie ik het als een gemiste kans wanneer dergelijke locaties bij voorbaat uitgesloten worden in de Omgevingsvisie. Gemeenten die met windenergie hun eigen verantwoordelijkheid willen nemen, moeten worden gekoesterd! Ik wil dan ook voorstellen om in de Omgevingsvisie op te nemen dat buiten het zoekgebied voor grootschalige windenergie ook mogelijkheden zijn mits de betrokken gemeente het initiatief steunt en rekening wordt gehouden met de kernkwaliteiten van het landschap. Ik kan mij voorstellen dat op deze manier bijvoorbeeld in een enthousiaste gemeente als Hoogeveen een windpark gerealiseerd kan worden dat past bij de maat en de schaal van het landschap. Dit kan bijvoorbeeld door aan te sluiten bij een in het landschap aanwezig grootschalig infrastructureel werk zoals een snelweg. Zoals wordt aangegeven in de duurzaamheidsbeoordeling kunnen windmolens langs hoofdinfrastructuur de landschappelijke lijnen versterken. Draagvlakonderzoek wijst uit dat ook de Drentse bevolking in ruime meerderheid dit soort locaties prima vindt. En een windpark kan op lokale schaal fors bijdragen: een rijtje van bijvoorbeeld 5 windmolens in Hoogeveen dekt al 50% van het huishoudelijk stroomverbruik in de gemeente.

Doelstelling windenergie

In de aangepaste Ontwerp-Omgevingsvisie zet GS in op de realisatie van maximaal 200 MW windenergie in 2020. De rijksdoelstelling voor windenergie op land in 2020 is 6000 MW. Dit betekent dat Drenthe daarvan slechts 3% voor haar rekening neemt. Wanneer alle 12 provincies een gelijk gedeelte van die doelstelling voor hun rekening zouden nemen, zou Drenthe 500 MW moeten bijdragen. Dat dit ook gemakkelijk kan, komt juist door de aanwezigheid van het voor windenergie zo geschikte veenkoloniale landschap. Niet voor niets ziet de rijksoverheid de Drents/Groningse veenkoloniën als mogelijke locatie voor een grootschalig concentratiegebied voor windenergie. Ik wil dan ook van de gelegenheid gebruik maken om ervoor te pleiten dat de maximumdoelstelling van 200 MW in 2020 wordt gewijzigd in een minimumdoelstelling van 500 MW. Ook wanneer er geen maximum wordt gesteld aan het aantal megawatt windenergie dat in Drenthe kan worden gerealiseerd, biedt de Omgevingsvisie voldoende sturingskader zodat verzekerd is dat de kernkwaliteiten zoveel mogelijk behouden blijven. Door te streven naar minimaal 500 MW windenergie kan optimaal gebruik worden gemaakt van de op dit moment goedkoopste vorm van duurzame energie-opwekking en wordt beter tegemoet gekomen aan de Drentse verantwoordelijk gezien vanuit landelijk perspectief. Windenergie is een noodzakelijke optie om op korte termijn grote stappen te zetten op de weg naar een duurzame energievoorziening.

Stimulans economie

Dat windenergie bovendien veel kan betekenen voor de lokale economie wordt aangetoond in het onderzoek Spinoff Windenergie. Dit onderzoek van de Universiteit Wageningen in opdracht van de Provincie Flevoland en het ministerie van VROM laat o.m. zien dat er in Flevoland:

- 146 fte's hun brood verdienen in windenergie;
- de jaarlijkse winsten uit exploitatie en grondgebruik van ca. € 18 miljoen grotendeels ten goede komen aan de lokale economie;
- er ca. € 8 miljoen per jaar aan leges en OZB inkomsten zijn voor de overheden.

Uit eigen praktijk kunnen wij melden dat Raedthuys zelf ook enkele medewerkers heeft die wonen en werken in Flevoland. Wij betalen in Flevoland jaarlijks ca. € 750.000 aan agrariërs op wiens grond onze turbines staan te draaien. Zij investeren dit geld veelal in hun bedrijven of besteden het lokaal.

Participatie

Bij de ontwikkeling van windenergie in Drenthe streeft GS naar een coöperatieve vorm waarin bewoners participeren. Raedthuys steunt dit streven van harte. Wij dragen graag bij aan het opzetten van een Drents Duurzaam Energiebedrijf waarbinnen dit concept past. In samenwerking met andere marktpartijen, de provincie en gemeenten kunnen ook andere duurzame bronnen als zon en biomassa voor levering van energie en participatie voor burgers van Drenthe worden gerealiseerd. Onze windparken zijn uitstekend inpasbaar in dit concept. Bij onze windenergieprojecten in Waddinxveen en Den Bosch passen wij financiële participatie en energielevering aan burgers reeds toe. Wij nodigen u van harte uit om met ons te kijken hoe we dergelijke concepten kunnen vertalen naar de Drentse situatie.

Rest mij nog u veel succes te wensen bij de vaststelling van de Omgevingsvisie!

Ik dank u voor uw aandacht.

Raedthuys Windenergie B.V.
Arthur Vermeulen

Inspraakreactie op de ontwerp-Omgevingsvisie Drenthe, namens de Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging (KNMV) door mr. P.M.J. de Goede (PlasBossinade advocaten en notarissen), tijdens de vergadering op 12 mei 2010 van de Statencommissie Omgevingsbeleid.

Geachte Statencommissieleden,

De Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging (KNMV) is een vereniging van en voor motorrijders, met ongeveer 50.000 leden in Nederland. De KNMV staat voor een veilige en duurzame motorsport, met oog voor het milieu en de leefomgeving.

Motorsport in Drenthe

De KNMV is betrokken bij vijf bestaande motorsportcentra in de provincie Drenthe. Het gaat om het TT Circuit Assen, de grasbaanaccommodatie Nieuw-Roden, en de motocrosscentra Emmen, Westerbork en Zuidwolde.

De zienswijze van de KNMV heeft geen betrekking op het TT Circuit. Het TT Circuit heeft zelf een zienswijze ingediend.

Daarnaast is het KNMV in overleg met het Ministerie van Defensie over de inzet van bestaande defensie terreinen voor incidenteel motorsportgebruik (hooguit enkele weekenden per jaar). Defensie en KNMV willen de terreinen gebruiken voor enkele off-road evenementen.

Voorkomen wildcrossen

Het is belangrijk om het gebruik van motocrossterreinen te optimaliseren en niet onnodig te beperken. Natuurlijk is dat in het belang van motorrijders, -crossers en -liefhebbers. Maar dat is niet het enige. Daarnaast wordt op die manier illegaal crossen voorkomen.

Het KNMV signaleert namelijk dat de druk op bestaande centra steeds groter wordt, doordat de vraag naar 'rij-uren' groeit en het aanbod van baanaccommodatie vrijwel gelijk blijft. Het aantal motocrossers in Nederland stijgt enorm. Gevolg daarvan is dat – ook in Drenthe – steeds meer motorrijders – illegaal – op eigen gelegenheid de natuur in gaan, in de volksmond ook wel "wild crossen" genoemd. Ook de provincie is daarom gebaat bij een goede oplossing voor dit probleem.

Geluidsarmere motoren

Om geluidsruimte te creëren heeft de KNMV na uitgebreid onderzoek besloten om met ingang van 1 januari 2011 de maximale geluidsproductie fors te reduceren. Dat betekent dat bij eenzelfde geluidsproductie meer motoren tegelijkertijd gebruik kunnen maken van het circuit.

Effectieve inzet baanaccomodaties en rij-uren

De KNMV verzoekt u niet om in de Omgevingsvisie meer geluid toe te staan (of langere openingstijden), maar enkel om flexibiliteit binnen de bestaande geluidsgrenzen. Dat zou kunnen door voor zowel Nieuw Roden, Westerbork als Zuidwolde een zinsnede op te nemen die ook voor Emmen geldt:

***"Wel bestaat er de mogelijkheid om, bij een gelijkblijvende geluidsproductie en binnen de vergunde uren en/of dagen, de activiteiten uit te breiden."*¹**

Overigens valt ook niet in te zien waarom deze "flexibiliteitsregeling" wel voor Emmen geldt, en niet voor de andere motocrosscentra. Het gaat om gelijke gevallen die gelijk behandeld zouden moeten worden.

Flexibiliteit dringt wildcross terug

Met deze aanvulling kan de geluidsruimte die ontstaat doordat de maximale geluidsproductie wordt verlaagd, optimaal worden benut door de clubs. Daardoor wordt een bijdrage geleverd aan het terugdringen van het wild crossen.

De KNMV verzoekt u daaraan mee te werken.

¹ Blz. 35, laatste alinea *Nota van beantwoording*, en blz. 20, eerste alinea *Gewijzigd concept ontwerp-Omgevingsvisie*

9

Aan de fracties van Provinciale Staten van Drenthe

KDE Energy B.V.
Hoofdweg 14
Postbus 4
9620 AA Slochteren
T: +31(0)598 42 58 60
www.kde-energy.com

Slochteren, 11 mei 2010

Betreft: uitsluitinggebied windenergie i.v.m. laagvlieggebied Defensie

Geachte Statenfractie,

In het op 6 april 2010 voor besluitvorming aan de Staten voorgelegde 'aangepaste ontwerp omgevingsvisie' van de Provincie Drenthe zijn op kaart 8a de zoekgebieden voor grootschalige windenergie weergegeven. Op deze kaart worden ook de gebieden aangegeven waar onder randvoorwaarden windenergie ontwikkeld kan worden en gebieden die bestempeld worden als uitsluitinggebied.

KDE Energy is reeds geruime tijd bezig met de ontwikkeling van een windpark in het gebied De Monden bij Emmen. Dit gebied aangegeven in bijlage 1 ligt volgens kaart 8a in een uitsluitinggebied.

Het betreffende gebied is geen onderdeel van de laagvliegroute van Defensie, maar is een gebied dat door Defensie wordt gebruikt als laagvlieggebied voor helikopters.

In de voorbereiding van de ontwikkeling van dit windpark is er overleg geweest tussen KDE Energy en Defensie betreffende dit laagvlieggebied. Defensie heeft aangegeven dat een windpark in dit gebied geen belemmering vormt voor dit gebied en dat ze derhalve ook geen bezwaar hebben tegen de ontwikkeling van een windpark op deze locatie.

Op ons verzoek heeft Defensie dit schriftelijk bevestigd. Deze brief vindt u in bijlage 2 van deze brief.

Naar ons idee is het betreffende gebied ten onrechte aangemerkt als uitsluitinggebied voor de ontwikkeling van grootschalige windenergie. We willen u dan ook verzoeken de aanmerking als uitsluitinggebied op te heffen.

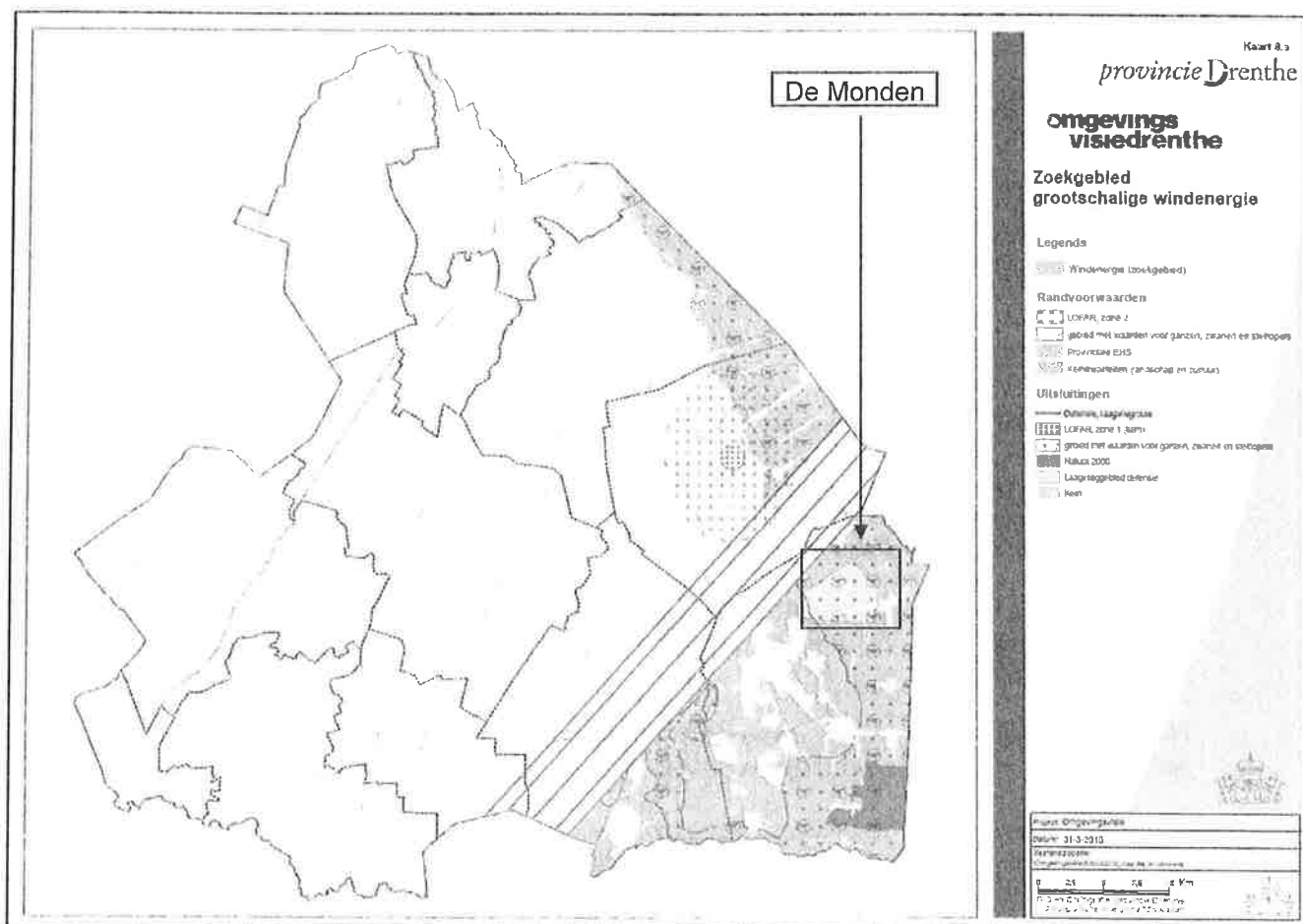
Hoogachtend,

Oscar U.A.M. Keet
KDE Energy BV

Bijlagen: 2

Bank:
Rabobank Groningen
rek. no.: 38.51.87.343
IBAN: NL81 RABO 0385 1873 43
BIC: RABONL2U
BTW: NL 008082.76.360.B.01
Kamer van Koophandel
Groningen 30053613

Bijlage 1 Gebied De Monden

Bijlage 2 Brief Defensie

Commando DienstenCentra
Ministerie van Defensie

> Retouradres Postbus 40184 8004 DD Zwolle

KDE-Energy b.v.
t.a.v. de heer J. Roling
Postbus 4
9620 AA SLOCHTEREN

Datum 04 mei 2010
Betreft Windmolenpark Emmer Compascuum
10/9-2-12-2

Bedrijfgroep Vastgoed
Dienst Vastgoed Defensie
Directie Noord
Ruimtelijke Ordening en Milieu
Dr. Stoltweg 40, Zwolle
MPC 35 H
Postbus 40184
8004 DD Zwolle
Nederland
www.defensie.nl/cdc

Contactpersoon
Drs. M.H. Mudde
adviseur ROM

T +31 (0)38 457 24 01
MOTR +06 125 4 01
M +31 (0) (06) 53362085
F +31 (0)38 457 23 99
mh.mudde@mindef.nl

Onze referentie
2010003969

Geachte heer Roling,

In antwoord op uw brief kenmerk 3445 van 26 april 2010 bericht ik u dat het Ministerie van Defensie geen bezwaar heeft tegen de realisering van een windturbinepark op de door u aangegeven locatie ten noorden van Emmer-Erfscheidenveen.

Deze locatie is niet gelegen onder de laagvliegroute voor vastvleugelige vliegtuigen.

De ligging in het laagvlieggebied voor helikopters vormt geen bezwaar.

Wel is het noodzakelijk dat het Ministerie van Defensie te zijner tijd wordt geïnformeerd op het moment van daadwerkelijke realisering van het windturbinepark.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

de Eerstaanwendend Ingenieur Directeur
Directie Noord,
voor deze:
Hoofd Afdeling Ruimtelijke Ordening en Milieu,

ing. C.R. Hakstege

de Eerstaanwendend Ingenieur Directeur
Directie Noord,
Dienst Ruimtelijke Ingenieursdiensten,
Postbus 40184
8004 DD Zwolle

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en betreft
vermelden.*

(Tekstdia 1)

Dames en heren, geachte commissieleden,

Voor zover u mij niet kent; mijn naam is Ton Dohle, wethouder in Meppel met ondermeer ruimtelijke ordening in de portefeuille. Gezien de beperkte spreektijd die mij is gegeven zal ik snel ter zake komen.

De Ontwerp Omgevingvisie van uw bestuur bevat veel kansen die een nadere uitwerking behoeven. Tegelijkertijd baart dit stuk ons in Meppel grote zorgen. Graag neem ik u mee met de kansen en bedreigingen in dit belangwekkende document. Maar dat doe ik vanuit het perspectief van een ander document, de strategische gids van Meppel "Stad van verbinding". (Tekstdia 2) De strategische gids bevat een totaaloverzicht van alle ruimtelijk / economische ambities en initiatieven, vanuit ons lokaal bestuur en de Meppeler samenleving, gekoppeld aan de provinciale beleidsvoornemens. Dit laatste is niet onbelangrijk, omdat wij het als fundament zien voor de samenwerking tussen uw provinciaal en ons lokaal bestuur. Een fundament dat naast concrete realisatie ook zijn vertaling zal krijgen in een gemeentelijke structuurvisie. Die potentiële samenwerking wordt ook door het college van gedeputeerde staten gezien, maar heeft tot mijn spijt nog niet tot een concrete en gezamenlijke uitwerking geleid.

In Stad van Verbinding is ruim aandacht geschonken aan het programma Ondernemen en Werken. Graag citeer ik hieruit de volgende tekst: *"Voor een sterke positionering van Meppel als regionale vestigingsplaats is aanbod en kwaliteit van bedrijventerreinen van belang. Meppel biedt hierin unieke kansen door haar ligging ten opzichte van snelwegen, waterwegen en spoorwegen. Bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen en werkgelegenheid is aandacht voor revitalisering en herprofilering van bestaande terreinen in samenhang met een oriëntatie op nieuwe terreinen. Doel van deze ontwikkeling is natuurlijk een krachtige arbeidsmarkt, waarin Meppel een belangrijke regionale rol speelt"*. Einde citaat. U hoort hierin drie ambities centraal staan: een sterke strategische ligging, een krachtige arbeidsmarkt en ruimte om te ondernemen! (tekstdia 3)

In tegenstelling tot andere gebieden in Drenthe wijzen diverse onderzoeken naar groeiscenario's voor Meppel. (tekstdia 4) Zowel op het terrein van inwoners als op het gebied van arbeidsplaatsen. Maar dit alles gaat natuurlijk niet vanzelf. Meppel zal dus tijdig moeten voorzien in woningbouwlocaties en ruimte voor bedrijven. Dat vraagt niet alleen om aanzienlijke investeringen, maar ook om een stuwende en faciliterende provinciale overheid! Op beide fronten wel te verstaan.

Ik heb eerder gezegd blij te zijn dat de provincie met Zuidwest Drenthe in gesprek wil komen over verwezenlijking van haar stedelijke en landelijke ambities. Maar dat alles kan niet langer vrijblijvend zijn. De ontwerpvisie lijkt te vergeten dat naast de regionaal-economische zones Assen/Groningen en Coevorden/Emmen onze regio over een grote ruimtelijke en economische dynamiek beschikt. Een regio waar het toch niet kan bestaan dat het ene deel (Meppel) slechts woningbouw mag faciliteren en het andere deel (Hoogeveen) voor alle economische activiteiten zorg moet dragen. "Wilt u uitbreiden, beste ondernemer? Meldt u zich dan maar 24 km verderop". Het simpele feit dat Meppel en Hoogeveen beiden aan de A28 liggen impliceert nog geen sociaal-economische banden. Meppel deelt haar economie en arbeidsmarkt met Zwolle en in mindere mate met Steenwijkerland. En helaas niet met het Drentse Hoogeveen. Ik zal u dat tonen aan de hand van de volgende beelden. (tekstdia 5) Hoezeer ook wij het belang van de Drentse Zuidas onderschrijven; een regionale economie laat zich niet leiden door papieren werkelijkheden.

In alle sombere berichten over de economie van ons land is een algemeen aanvaard lichtpuntje te ontwaren; namelijk dat het met name de cultuur-historische steden zijn die de komende jaren nog een stevig groeiscenario kunnen laten zien. Nog in 2008 wist Meppel 10

hectare bedrijfsgrond te verkopen. Het crisisjaar 2009 was evenwel nog goed voor 4,5 ha. Het jaargemiddelde van Meppel is iets meer dan 6 hectare bedrijfsgrond. (tekstdia 6) Daarmee wordt ruimte gegeven aan ondernemingen voor uitbreiding, maar ook voor nieuwe bedrijvigheid. Uitgaande van het jaargemiddelde zit Meppel over twee jaar finaal op slot! Nu al zijn wij niet in staat maatwerk te leveren. Willen wij onze sterke economische positie en arbeidsmarkt voor de komende 10 / 15 jaar consolideren dan hebben wij een bruto oppervlakte nodig van 90 tot 150 hectare. Met de strategische gids hebben we een duidelijke visie ontwikkeld waar, wat ons betreft, de speerpunten liggen. Het is nu aan u duidelijk te maken waar de provincie staat. Zet u ons op slot of grijpt u samen met ons de kansen voor een sterk sociaal-economisch Meppel. Uitgaande van het laatste doe ik een klemmend beroep op u in de provinciale omgevingsvisie expliciet uit te spreken dat Meppel ruimte krijgt om nieuwe bedrijfsterreinen tot ontwikkeling te brengen. En neemt u maar van mij aan; die behoefte aantonen is geen kunst.

Een tweede klemmend beroep doe ik op u ons te ondersteunen bij het verwezenlijken van onze vele ambities, zoals beschreven in "Stad van Verbinding". In economisch, planologisch en financieel opzicht. Ik beseft dat dit niet het platvorm is om daarvoor bij uw commissie te bepleiten. Maar onze visie laat ook de "verbinding" zien met het omgevingsbeleid. Graag laat ik een aantal exemplaren van "Stad van Verbinding" voor u achter.

Tot slot, geachte voorzitter, leden van de commissie wil ik graag kwijt dat ik hier liever **niet** had gestaan. Een provinciebestuur dat aandacht heeft voor alle kansrijke regio's binnen haar provincie had Meppel in haar Omgevingsvisie voluit de ruimte gegeven en ons al ondersteund bij het behalen van de doelstellingen uit onze strategische gids. Opnieuw zijn we in de rol van doorzeurende overheid gedrongen. Mag ik de hoop uitspreken dat we vanaf heden als strategische partner elkaar kunnen vinden?

Ik dank u voor uw aandacht.

Inspraakreactie Statencommissie Omgevingsbeleid
12 mei 2010
Reinder Hoekstra, Natuur en Milieufederatie Drenthe

Geachte mevrouw de voorzitter,
Geachte leden van de statencommissie,

Wij hebben in onze inspraak gezamenlijk met de terreinbeherende natuurorganisaties onze visie op het voorliggende stuk uiteengezet. Een aantal opmerkingen is door GS opgepakt; een aantal ook niet. Het voert te ver om deze alle bij langs te lopen. Ik verwijs u daarvoor naar onze oorspronkelijke inspraakbrief, die voor diverse punten ook concrete wijzigingsvoorstellen bevat.

Ik het kader van deze bijeenkomst wil ik graag uw speciale aandacht vragen voor drie punten
Dat zijn

- De doorwerkingskracht van deze visie
- Windenergie
- De plaats van de landbouw

De doorwerkingskracht

Allereerst past het om een compliment uit te spreken voor het voorliggende stuk. Er is, gezien de eerste concepten op visieniveau, een grote inhaalslag gemaakt. Wij steunen en onderschrijven de visie op een groot aantal inhoudelijke punten. Dat betreft o.a. de hoofdkeuze voor behoud van de kernkwaliteiten, de ontwikkelingsgerichte aanpak van ruimtelijke vraagstukken, de keuze voor robuuste systemen, de driedeling, de prominente plaats van de beekdalen, het concentratiebeleid en de SER-ladder voor woningbouw en bedrijventerreinen en de terughoudendheid t.a.v. IVH.

Maar zijn we daarom nu ook blij en tevreden met het stuk?

Nee, dat zijn we niet. Ondanks alle mooie woorden ontbreekt namelijk de duidelijkheid over doorwerking en instrumenten. Op dat punt vinden wij de omgevingsvisie nog zwak en bijzonder kwetsbaar.

Wij vinden ook dat u dit als staten in deze vorm niet kunt beschouwen als punt van latere uitwerking.

Dat wat er nu in het hoofdstuk *Instrumenten* is opgenomen ondermijnt naar ons mening uw bestuurskracht en bestaat voor groot deel uit overbodige tekst.

Dit geldt met name omdat in de bestaande tekst geen afgewogen oordeel wordt gegeven over de vraag met welke instrumenten uitvoering wordt gegeven aan de beleidsintenties die in het plan zijn verwoord. Het toverwoord blijft nog steeds 'relatiemanagement'. Maar dat overheden in Drenthe goed met elkaar overleggen lijkt ons toch meer een vanzelfsprekendheid dan een visie op de uitvoering van een complex en veelomvattend plan.

Wij missen in de visie een duidelijke en complete tekst over de doorwerking en instrumenten. Daar waar in de teksten wordt gesproken wordt over sturen en zelfs regelen wordt nagelaten om duidelijk te maken op welke manier de provincie daaraan nu invulling gaat geven.

Wij vinden dit zo'n essentieel punt, dat wij u vragen om het hoofdstuk *Instrumenten* aan te houden in de besluitvorming. U kunt GS vragen om dit z.s.m. nader uit te werken en het hoofdstuk in een veel beter uitgewerkte vorm aan u voor te leggen. Maar u dient hier als staten in onze ogen ook duidelijk richting aan te geven en te zorgen voor bestuurlijke helderheid.

Is dat een pleidooi voor een zo uitgebreid mogelijke verordening, die alles 'dicht' regelt en tot gevolg heeft dat het vertrouwen en de goede samenwerking verloren gaan?

Nee zeker niet; onzin zelfs.

Wij hebben al vele malen gepleit voor de inzet van een breder palet aan instrumenten. We vinden het een zwaktebod als daartegenover steeds wordt gesteld dat er terughoudend mee wordt omgegaan. Het wordt er allemaal ook niet duidelijker op als tegelijk wordt gesteld dat een verordening nu uit het struikgewas tevoorschijn komt.

En hoe erg is dat nu; zo'n verordening? Het kan ook juist duidelijkheid bieden en de samenwerking bevorderen.

Ik geef een voorbeeld

Ten aanzien van de **woonopgave** is het beleid om te komen tot een goede regionale samenwerking en afstemming. Daarom wordt ingezet op regionale woonvisies voor gebieden met een samenhangende woningmarkt. Voor elke regio heeft de provincie een kwantitatief plafond gesteld.

Wanneer bovenstaande niet (ook) in een verordening wordt vastgelegd blijft het voor gemeenten en belanghebbenden onduidelijk wat de provincie gaat doen als die regionale woonvisies er niet komen en ze toch een bestemmingsplan gaan maken voor een nieuwe woonwijk. Het proces om te komen tot meer regionale afstemming zou meer gestuurd kunnen worden met een 'slimme' verordening die voor iedereen duidelijkheid schept, zonder dat het gemeenten de vrijheid ontnemt om ruimtelijke keuzes te maken. De volgende voorbeeld-tekst is gebaseerd op de omgevingsverordening van Overijssel:

Voorbeeldregel in verordening:

'Bestemmingsplannen en projectbesluiten voorzien in de totstandkoming van nieuwe woningbouwlocaties voor zover de nieuwe woningbouwlocatie naar aard, omvang en locatie in overeenstemming is met een woonvisie waarover in regioverband overeenstemming is bereikt met de buurgemeenten en met Gedeputeerde Staten van Drenthe'.

Eventueel aan te vullen met de bepaling:

GS besluiten tot overeenstemming als bedoeld in lid 1 (bovenstaande) indien genoegzaam is aangetoond dat de woningbouw past binnen de provinciale visie op de woningbouw-programmering.

Motivatie

Door dergelijke formuleringen over te nemen in een verordening blijft de ruimtelijk-inhoudelijke afweging grotendeels op het niveau waarop dat hoort (de gemeente), maar wordt tegelijkertijd wel door u gestuurd op de gewenste (noodzakelijke!) regionale afstemming. Dezelfde constructie kan worden overgenomen voor bijvoorbeeld bedrijventerreinen.

Maar nogmaals wij pleiten zeker niet alleen maar voor een verordening. Voor het thema landschap en kernkwaliteiten kan het misschien zelfs beter zonder. Met een goede bestuursovereenkomst en een verleidingsmodel zou je gemeenten zelfs meer ruimte kunnen geven dan GS nu voorstellen. Dat voorkomt bovendien onnodige en dubbele bemoeienis met planvorming en beoordeling. Ik verwijs hiervoor naar de bijdrage van Eric van der Bilt.

Ons voorstel op dit punt is korthedshalve; stel het hoofdstuk *Instrumenten* niet vast en draag GS op om dit onderdeel voor het eind van het jaar uit te werken zodat u dan een complete visie kunt vaststellen.

Windenergie

Voor wat betreft windenergie kunnen wij ons vinden in het door GS voorgestelde zoekgebied. Wij vragen u te kiezen voor concentratie en het windmolenvrij houden van het Drents plateau. Verder bevestigen het debat in Westerbork en ook het grote aantal windmolen gerichte insprekers nogmaals het belang te kiezen voor een duidelijk provinciaal ontwerp en één centrale provinciale regie.

Wij vinden het nu nog te vroeg om de uitkomst vast te pinnen op aantallen Megawatts en sluiten ook een hogere uitkomst dan 200 MW niet bij voorbaat uit.

Maar laat het landschap en degenen die er wonen hier vooral leidend zijn.

Landbouw

Als laatste opmerking wil ik graag nog iets kwijt over de ontwikkeling van de landbouw en de plaats die deze heeft in de visie. Ik heb de insteek en overleggen om gezamenlijk te komen tot een robuustere ruimtelijke hoofdstructuur als positief ervaren. Tegelijk heb ik ook het idee dat bij de omgevingsvisie en andere dossiers teveel beleid nog te zeer als bedreiging voor de landbouw wordt ervaren. Vervolgens vertaalt dat zich weer in allerlei vormen van terughoudendheid of zelfs patstellingen. Ik zou graag zien dat we dat patroon na de vaststelling van deze omgevingsvisie verder doorbreken. Een frisse, misschien zelfs onconventionele en ontwikkelingsgerichte landbouwvisie zou daarbij kunnen helpen.

Ik dank u voor uw aandacht en wens u succes en wijsheid met de verdere behandeling van dit stuk.

Notitie

Datum	12 mei 2010
Aan	Statencommissie Omgevingsbeleid
Van	Eric Arends, Pondera Consult BV
Betreft	Inspraakreactie Pondera Consult op de Ontwerp-omgevingsvisie provincie Drenthe

Introductie

Graag maken wij van de gelegenheid gebruik om in te spreken op de Ontwerp-omgevingsvisie die nu voorligt. Een aantal zaken gerelateerd aan windenergie willen wij graag naar voren brengen.

Pondera Consult is een adviesbureau specifiek gericht op het helpen van initiatiefnemers op het gebied van duurzame (wind)energieprojecten om hun initiatieven te realiseren, onder meer in de provincie Drenthe. Wij doen dit door het begeleiden van het gehele traject van ruimtelijke en vergunningprocedures, communicatie met overheden en andere stakeholders en het opstellen van businesscases.

Loslaten van het maximum aantal megawatts

Wij zijn verheugd dat de provincie het aantal megawatt (MW) dat zij zich als doel stelt om te realiseren heeft aangepast van 60 MW naar 200 MW in 2020. Helaas heeft de toevoeging 'minstens' nu plaatsgemaakt voor 'maximaal'.

Het is goed dat de provincie zoekgebieden aanwijst waarin zij grootschalige windenergieontwikkeling mogelijk acht. Het bepalen van de juiste locaties binnen deze zoekgebieden en nagaan hoeveel en op welke wijze windturbines gepositioneerd kunnen worden zodat dit vanuit landschap, geluid, slagschaduw etc. acceptabel en wenselijk is, vergt een tamelijk uitgebreide en gerichte studie. Uiteraard gaat dit het detailniveau van de Omgevingsvisie te boven. Echter pas *na* een dergelijke studie voor al de mogelijke gebieden binnen het zoekgebied, zal duidelijk worden hoeveel turbines geplaatst kunnen worden. Bij het vervolgens vaststellen van het gewenste vermogen van de turbines dient gekeken te worden naar zaken zoals: de onderlinge positie van de turbines, turbulentie in de luchtlagen, de oriëntatie van de opstelling op de overheersende windrichting, de rotorhoogte, het windaanbod ter plekke, maar ook de bedrijfseconomische perspectieven en de mogelijkheden en kosten om een aansluiting op het hoogspanningsnet te realiseren. Pas wanneer met al deze zaken rekening gehouden is, ontstaat een beeld van het totale vermogen van de windparken binnen het zoekgebied, dat opgesteld kan worden, en daarmee van de totale omvang in MW aan windenergie dat mogelijk is in Drenthe. Kortom het getal van 200 MW is in dit stadium ongefundeerd.

Het is goed om een stevige ambitie op het gebied van het opwekken van duurzame energie neer te leggen en daarmee te laten zien dat je als provincie serieus bij wilt dragen aan de nationale doelstellingen om meer duurzame energie te realiseren. Maar het vrij willekeurig vaststellen van een plafond van 200 MW doet geen recht aan het grote potentieel dat Drenthe in huis heeft, gezien de aanwezigheid van een aantal gebieden waar grootschalige windenergieontwikkeling mogelijk is. Bijvoorbeeld het dunbevolkte

gebied van de 'veenkoloniale Drentse Monden' (rondom 1e en 2e Exloërmond) is voor wat betreft inrichting, vlakke structuur en grootschaligheid van het gebied binnen Nederland uniek voor de vestiging van een windconcentratiegebied. De duidelijke lijnenstructuur maakt ook landschappelijke inpassing goed mogelijk waarbij voldoende afstanden tot bebouwing kan worden gewaarborgd. Als in dergelijke gebieden grootschalig windenergie ontwikkeld wordt, doe het dan zodanig dat ook zoveel als mogelijk energie wordt opgewekt, uiteraard binnen de grenzen die ruimtelijk acceptabele zijn. (Daar komt overigens nog bij dat je vanbuiten niet kunt zien of een turbine nu bijvoorbeeld 3 MW of 5 MW aan vermogen heeft; vermogen is dus geen maat voor ruimtelijke impact.)

Wij verzoeken de provincie dan ook om in plaats van 'maximaal 200 MW' juist aan te geven dat de provincie 'minstens 200 MW' – of liefst hoger - wil realiseren in 2020. Gezien het potentieel in de grootschalige gebieden in Drenthe kan deze omvang aan opgesteld vermogen gemakkelijk gehaald worden.

Onduidelijkheden in Kaart 8.a. Zoekgebied grootschalige windenergie

Kaart 8.a. in de Ontwerp-omgevingsvisie geeft het zoekgebied voor grootschalige windenergie weer. In deze kaart zijn ook de zaken aangegeven die randvoorwaarden kunnen stellen of die zelfs tot uitsluiting kunnen leiden. De kaart roept echter een aantal vragen op die mogelijk zijn terug te voeren op onjuistheden.

Gebied met waarden voor ganzen, zwanen en steltlopers

Zo wordt een groot deel van het zoekgebied in beslag genomen door, volgens de legenda, uitsluitingen ten gevolge van 'waarden voor ganzen, zwanen en steltlopers'. Het in de legenda aangegeven gebied met randvoorwaarden voor deze vogels is in de kaart niet terug te vinden. Dit doet vermoeden dat hier een fout in de kaart geslopen is. Graag zouden we kunnen zien welke gebieden als randvoorwaardelijk en als uitsluitingsgebied worden beschouwd. Hierbij willen we overigens aantekenen dat vanuit natuurwetgeving altijd rekening met vogels (en overige natuur) gehouden dient te worden en het dus niet nodig is om dit weer expliciet als randvoorwaardelijk op te nemen in een kaart die juist zoekgebieden voor grootschalige windenergie weergeeft.

LOFAR, zone 2

Tevens is in de kaart het LOFAR project opgenomen. Het zoekgebied voor grootschalige windenergie valt niet over het kerngebied, zone 1, dat geheel in bezit is van LOFAR en niet verstoord mag worden. Het grote gebied in de ovaal daaromheen (zone 2) is nu opgenomen onder randvoorwaarden. Rekening houden met elkaar en samen zoeken naar de mogelijkheden lijkt een goede insteek om het gebied hierbinnen te ontwikkelen. Als echter de tekstvoorstellen voor de Ontwerp-omgevingsvisie erop na geslagen worden ('Nota van beantwoording ...', onder andere pagina 48, 49 en 119), dan wordt enerzijds gesproken over 'storingen worden voorkomen door vooraf overleg te plegen met Astron over storingsgevolgen', anderzijds wordt echter vrij hard gesteld 'Windmolens ... mogen in LOFAR zone 2 het LOFAR-project niet hinderen'. Gezien de gevoeligheid van de antennes kan vanuit LOFAR alles als 'hinder' worden ervaren en kan LOFAR daarmee elke ontwikkeling blokkeren in dit enorm grote zone 2-gebied (en niet alleen windenergie maar ook verdere grootschalige agrarische technologische ontwikkelingen). Op die wijze is het LOFAR project nooit opgezet en ook niet in het bestemmingsplan verankerd. (Het kan ook voor LOFAR averechts werken als zij hierdoor het draagvlak gaan verliezen bij de ondernemers in het gebied waarvoor LOFAR voor het verwerven van gronden voor de antennes afhankelijk is.) Het vigerende bestemmingsplan van de gemeente Borger-Odoorn geeft duidelijk aan dat LOFAR in zone 2 geen belemmering zal betekenen voor de ontwikkelingsmogelijkheden in het gebied:

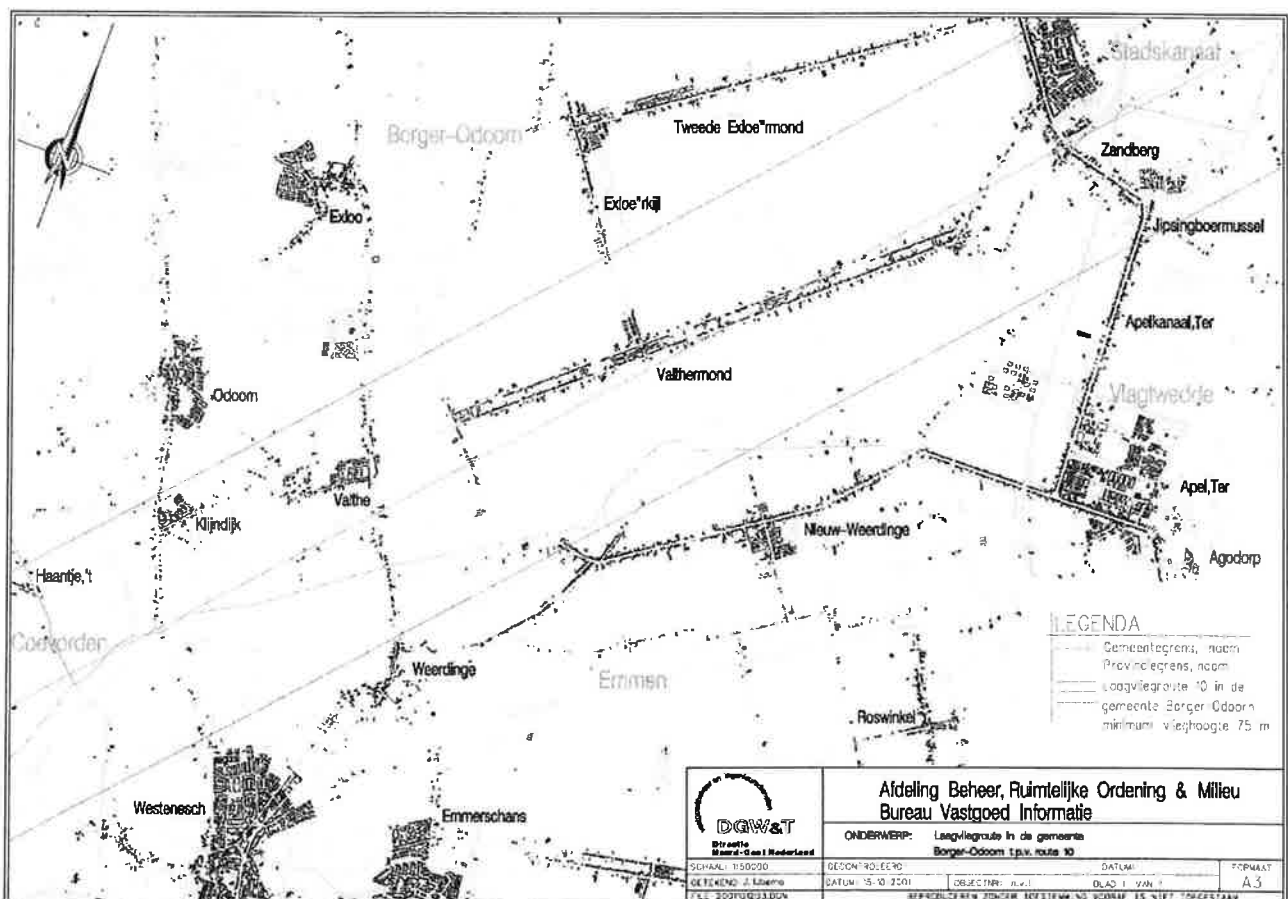
"In principe is de realisatie van antennevelden van LOFAR in de buitenste ellips niet van invloed op vergroting/uitbreiding of andere ontwikkelings- en exploitatiemogelijkheden van de landbouwbedrijven.

Om te beoordelen of een landbouwbedrijf mag uitbreiden of iets dergelijks, gelden de normale regels zoals die nu vastliggen in de geldende bestemmingsplannen. Deze regels blijven gelden en het facetbestemmingsplan zorgt niet voor extra belemmeringen.” (Bron: Ontwerp Facet-bestemmingsplan LOFAR-radiotelescoop (buitenste ellips), pagina 74, 12 mei 2004.)

Wij verzoeken dan ook de provincie om de tekst in de Omgevingsvisie aan te passen zodat het ontwikkelen van activiteiten in zone 2 meer op basis van gelijkwaardigheid plaats kan vinden waarbij onderling overleg en het samen zoeken naar mogelijkheden en oplossingen centraal staat.

Laagvliegroute

In de kaart is de laagvliegroute van Defensie aangegeven. Deze route is echter breder ingetekend dan deze in werkelijkheid is; zie hiervoor onderstaande kaart van Defensie. Het is niet nodig om een bredere zone te reserveren. De regelgeving met betrekking tot laagvliegroutes is duidelijk en Defensie stelt geen nadere eisen dan het niet doorkruisen van deze laagvliegroute door windturbinebladen. Wij verzoeken de provincie dan ook om de breedte aan te passen aan de werkelijke elders door Defensie reeds vastgelegde afmetingen.

Figuur 1. Laagvliegroute Defensie

Inspraakreactie Duurzame Energieproductie Exloërmond

Statencommissie Omgevingsbeleid

12 mei 2010

Ontwerp Omgevingsvisie Drenthe

Geachte Statencommissie,

Introductie Duurzame Energieproductie Exloërmond

Een dertigtal agrariërs/grondeigenaren hebben zich verenigd als *Duurzame Energieproductie Exloërmond*. Zij hebben zo'n anderhalf jaar terug de handen ineen geslagen om samen een grootschalig windpark op eigen grond te ontwikkelen in hun veenkoloniale gebied rondom Eerste en Tweede Exloërmond. Doel: versterking van de agrarische – en economische structuur van het gebied.

Als voorzitter van de vereniging vraag ik hierbij gaarne aandacht voor dit initiatief.

Initiatiefnemende ondernemers 1^e en 2^e Exloërmond zijn er klaar voor; zij willen deze kans voor Drenthe benutten

We zijn blij met aanwijzing van de Drentse veenkoloniën voor windenergie.

Een goede stap. Windenergie ontwikkeling is urgent. Ons gebied is hiervoor zeer geschikt. Goed windregime. Dun bevolkt. In te passen in het landschap. Bij het Rijk op de kaart voor ontwikkeling tot grootschalig concentratiegebied voor windenergie. Erkend als grootschalig landbouwgebied, waar nieuwe ontwikkelingen en innovatie alle mogelijkheden moeten krijgen.

Windenergieontwikkeling past uitstekend in onze agrarische bedrijfsvoering.

Gebiedsbewoners kunnen er aan deelnemen. Windenergie versterkt de economische basis van de agrarische bedrijven en de bewoners in het gebied. Hun investeringsruimte neemt toe. Dit zal een goede (en nodige!) economische impuls geven in het gehele gebied. Versterking van het agrarisch bedrijf en de economische structuur van de streek heeft uitstraling naar de omgeving, de gemeente en de provincie.

Het gaat daarbij om directe werkgelegenheid in het kader van de bouw van het windpark waarmee vele miljoenen gemoeid zijn, en voor onderhoud en beheer van het park. Ook kunnen de inkomsten aan OZB en leges voor de gemeente vele tonnen in euro's per jaar bedragen.

Duurzame energie ontwikkeling is blijvend en staat nog in de kinderschoenen. Een boeiende ontwikkeling wacht ons. Samenwerking met bijvoorbeeld een hogeschool biedt kansen voor ontwikkeling en scholingsprogramma's. Ook dat kan een positieve impuls voor het gebied geven. Bedenk daarbij dat het gebied op dit moment eerder gekenmerkt wordt door 'krimp' dan door een gezonder economische ontwikkeling.

Het windpark dient aangesloten te worden op het nationale hoogspanningsnetwerk. Door de aanleg van deze aansluiting op het net komt de energie-infrastructuur op een hoger niveau. Het gebied krijgt daardoor meer aantrekkingskracht als vestigingsgebied voor bedrijvigheid en allerlei nieuwe energie-initiatieven bijvoorbeeld op gebied van zonnepanelen en biomassa.

Vandaar onze oproep: Statencommissie, benut deze mogelijkheid in volle omvang; laat geen economisch perspectief voorbij gaan! Ondersteun dit lokale ondernemersinitiatief en beknot niet op voorhand de omvang van de ontwikkelingsmogelijkheden.

Welke omvang?

Het gebied leent zich goed voor windenergie. Als besloten wordt om hier de ontwikkeling van een windpark toe te staan, dan is het slimmer om binnen de ruimte die op grond van allerlei randvoorwaarden beschikbaar is, zoveel mogelijk energie uit het gebied te halen. Met ander woorden het gebied zo goed mogelijk te gebruiken.

Het volledig benutten van de mogelijkheden van het gebied levert optimale opbrengsten tegen relatief de laagste kosten van infrastructuur én impact op de omgeving. Dat geeft substantieel invulling aan onze Nederlandse verplichtingen. Bedenk daarbij ook dat een windpark geen eeuwigdurende aanwezigheid hoeft te kennen – dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld een bedrijventerrein of woonbebouwing. De realisatie is omkeerbaar; afbraak na economische benutting en/of betere toekomstige alternatieven geeft de oorspronkelijke landschappelijke situatie volledig terug.

Op voorhand het aantal MW begrenzen is een verkeerde insteek, die leidt tot het niet optimaal benutten van de mogelijkheden. Daarom verzoeken wij u dan ook om in de Omgevingsvisie geen maximum van 200 MW op te nemen. De kans is namelijk erg groot dat binnen de ruimtelijke mogelijkheden en met een acceptabele impact op de omgeving, gemakkelijk meer dan 200 MW opgesteld kan worden. Deze mogelijkheid mag dan niet geblokkeerd worden door een vrij willekeurig gekozen maximum van 200 MW in de Omgevingsvisie.

Passendheid bij LOFAR/Astron

Het welbekend LOFAR project van Astron bevindt zich in het aangrenzende gebied. Ook dit is een project met een economische betekenis voor onze provincie. Ons beoogde windpark in het windenergieconcentratiegebied doet daar echter niet voor onder. De uitdaging moet zijn om elkaar te versterken en samen alle mogelijkheden in het gebied te benutten. Synergie kan gevonden worden in educatie, werkgelegenheid, het aantrekken van belangstellenden en het ontwikkelen van toeristische trekpleisters.

Uiteraard is de kernzone van het LOFAR-gebied een gebied waar geen ontwikkelingen mogelijk zijn; daar blijven we ook ver vandaan. Het omringende gebied echter, zone II, dient zoals de status nu ook is, een gelijkwaardig speelveld te bieden waarbinnen door overleg en oplossing van mogelijke knelpunten, kansen worden benut. Een insteek waarbij zone II verregaand wordt beschermd en ontwikkelingen worden afgeremd en/of ontmoedigd, is niet passend voor een grootschalig landbouwgebied zoals onze veenkoloniën. Dat heeft invloed op het vertrouwen en zal uiteindelijk ook averechts gaan werken op eventuele toekomstige ontwikkelingen van LOFAR/Astron.

Gebied met waarden voor ganzen, zwanen en steltlopers

Op de hierboven genoemde kaart 8A valt op dat in het zoekgebied voor windenergie de gebiedswaarde voor ganzen, zwanen en steltlopers in de legenda zowel wordt aangeduid onder 'randvoorwaarden' als onder en 'uitsluitingen'. Welke van de twee geldt voor welk gebied? Of gelden ze alle twee tegelijk? Dit lijkt ons niet mogelijk, zodat waarschijnlijk sprake is van een fout in de kaart.

Wij verzoeken de Statencommissie terughoudend te zijn bij het aanwijzen van gebieden met waarden voor ganzen, zwanen en steltlopers. De aangewezen hoofdfunctie in de Veenkoloniën is namelijk grootschalig landbouwgebied waar ruim baan wordt geboden voor het toepassen van nieuwe ontwikkelingen, technieken en innovatie. Voorkom dat deze

hoofdfunctie op gespannen voet komt te staan met conflicterende aanwijzingen voor ganzen, zwanen en steltlopers. Bedenk daarbij dat toch altijd aan de geldende natuurwet- en regelgeving voldaan zal moeten worden, zowel bij agrarische ontwikkelingen als bij het inrichten van een windpark.

Ik wens u wijsheid en inzicht bij het vaststellen van de Omgevingsvisie op 2 juni a.s..

Ik dank u voor uw aandacht.

Duurzame Energieproductie Exloërmond
Harbert W. ten Have
voorzitter

Geachte leden van de commissie,

Duurzaamheid, groene energie en duurzaam ondernemerschap zijn thema's die de afgelopen jaren steeds belangrijker zijn geworden. De huidige klimaatproblematiek en energievoorziening zorgt voor een belangrijke focus op duurzame energie, met windenergie in het bijzonder.

Het Rijk zet fors in op windenergieontwikkeling op land. Voor Drenthe betekent dit 60MW en inmiddels wordt gesproken over 200MW aan windenergie in 2020 en in. Een prachtige ambitie die zeker steun en initiatieven van bewoners, gemeenten en andere betrokken vereist.

In 2008 hebben een viertal agrariërs uit het Aalder- en Mepperveld samen met twee adviseurs zich verenigd in het Samenwerkingverband Ontwikkeling Windenergie Aalder- en Mepperveld, met als doel een windmolenpark op hun gronden te realiseren. Onze plannen zijn weergegeven in een aanbevelingsrapport welke in maart 2009 is uitgekomen en in oktober 2009 is geactualiseerd. De titel van ons aanbevelingsrapport luidt dan ook: Naar een daadwerkelijk groene oogst. Een echt Drents initiatief!

Na het uitbrengen van het aanbevelingsrapport aan de provincie en gemeente Coevorden zijn er meerdere contacten en gesprekken geweest met de provincie en gemeente Coevorden. Hierbij heeft de gemeente Coevorden in haar reactie op het Ontwerp Omgevingsvisie aandacht gevraagd bij de provincie voor het windpark initiatief in het Aalder- en Mepperveld. Daarnaast is de locatie Meppen- en Aalderveld opgenomen in het gemeentelijk klimaatbeleidsplan van 2009.

In onze zienswijze hebben wij de landschappelijke eigenschappen van het Aalder- en Mepperveld geschetst. Grootchaligheid en openheid zijn begrippen die het gebied typeren. Het typisch kleinschalige Drentse plateau landschap is *hier* niet te vinden, zoals velen misschien wel zullen veronderstellen. Het Aalder- en Mepperveld sluit namelijk naadloos aan bij het jonge veenkoloniale gebied ten zuidwesten daarvan, het gebied rond de Verlengende Middenraai. Ook de ontstaansgeschiedenis van beide landschappen vertoont grote overeenkomsten. Beide zijn het jonge landschappen die grotendeels in de 20^e eeuw zijn vormgegeven. De brink-erdorpen daar op afstand van, zoals Meppen, Aalden en Wezup zijn inderdaad veel ouder. Waarom melden wij dit? Welnu, de keuze voor plaatsing van windmolens wordt vooral bepaald door de ontstaansgeschiedenis, karakter en schaal van het landschap. De oostelijke Drentse Veenkolonien en gebieden in zuidoost Drenthe zijn inderdaad grootchalig, jong en open, maar het Aalder- en Mepperveld – aansluitend op het gebied rond de Verlengde Middenraai - is dit evenzo! De provinciale kernkwaliteitenkaart geeft dit overigens zelf al aan.

In het aangepaste ontwerp omgevingsvisie lijkt met bovenstaande geen rekening te zijn gehouden. Daar wordt namelijk vermeld dat het noordelijk deel van de gemeente Coevorden vervalft als zoekgebied, vanwege de kleinschaligheid van het landschap. Welnu, als hiermee ook het Aalder- en Mepperveld wordt aangeduid, dient dit standpunt naar onze mening duidelijk te worden heroverwogen!

Naast deze 'zachte' aspecten werpen de 'harde' natuur- en landschapsrichtlijnen geen belemmeringen op voor het Aalder- en Mepperveld als windmolenlocatie. Het Aalder- en Mepperveld lijkt zelfs gunstiger dan de huidige groene zoekgebieden in de concept ontwerp omgevingsvisie, kaart 8a. Gebieden als Natura 2000, Ecologische Hoofdstructuur en vogelrijke

gebieden zijn in het Aalder- en Mepperveld niet aanwezig. Het bevreemd ons dan ook zeer dat in het aangepaste Ontwerp Omgevingsvisie de groene zoeklocaties voor windenergie bijna geheel worden gedekt met de aanduiding 'waarden voor ganzen, zwanen en steltlopers'. Hoe kunnen deze twee samengaan? Ook de windmolenrisicokaart van de Vogelbescherming uit 2009 laat voor het Aalder- en Mepperveld een stuk gunstiger beeld zien, dan voor de Oostelijke Veenkoloniën en zuidoost Drenthe.

Andere belemmeringen zoals LOFAR of laagvliegroutes/-gebieden die in de oostelijke veenkoloniën en zuidoost Drenthe wel spelen zijn in het Aalder- en Mepperveld niet aan de orde. Daarnaast valt de wenselijkheid van een groot park in die gebieden te betwijfelen. Uit nationaal en internationaal belevingsonderzoek (zie Wolsink 2007, SEI 2003) blijkt dat mensen grote windturbines bijeen gezet als mooier waarden dan verspreide solitaire turbines, maar dat (zeer) grote windparken negatiever worden gewaardeerd dan kleine windparken.

Tot slot draagt een minimale bevolkingsdichtheid van slechts 8 mensen/ km² in het Aalder- en Mepperveld bij aan minimale geluid- en slagschaduwbeperkingen. Het is niet voor niets dat de locatiestudie windenergie van Weom uit 2000 – in opdracht van de gemeente Coevorden – het Aalder- en Mepperveld noemt als geschikte zoeklocatie. Daarnaast houden wij de andere bewoners van het Aalder- en Mepperveld met regelmaat op de hoogte van de ontwikkelingen. Openheid naar de omgeving vinden we belangrijk en vanzelfsprekend.

Concluderend is te stellen dat het Aalder- en Mepperveld een zeer geschikte zoeklocatie is voor windenergie. Wij vragen daarom nogmaals het Aalder- en Mepperveld als zoeklocatie windenergie op te nemen in de definitieve omgevingsvisie om hiermee invulling geven aan een Daadwerkelijk groene oogst!

Mijn naam is Harry Euving, en ik spreek namens een groep melkveehouders, met kavels en huiskavel aan het Loodiep.

Ik wil allereerst hartelijk bedanken voor de mogelijkheid om in te spreken.

De kern van onze zienswijze is dat het Loodiep is aangewezen als beekdal in een robuust landbouwgebied!

Het Loodiep heeft volgens het Waterschap een lengte van 6 km.

Deze 6 km. levert 30 zienswijze's op; dat is 1 zienswijze per 200 meter.

Dat is nogal wat!. Vanwaar deze commotie en onrust in ons gebied ?

Wij zitten nu in zone I van P.O.P. 2 Drenthe. In het nieuwe omgevingsplan werd ons gebied aangemerkt als landbouwontwikkelingsgebied.

Nú is echter het Loodiep aangemerkt als beekdal, waardoor wij uit het landbouwontwikkelingsgebied zijn gehaald, met alle voor ons negatieve gevolgen van dien! Wij vinden dit onrechtvaardig en onterecht!

Aan de ene kant heeft u de mond vol van hoe belangrijk de landbouw wel niet is, o.a. op blz. 5,7,8,10 ,43, enz. van het ontwerpplan wordt dit genoemd! Zoals bijv. in blz. 8: " de landbouw moet in de provincie voldoende mogelijkheden hebben voor schaalvergroting en voor de productie van energie, ook dit is een provinciaal belang".

In de nota van beantwoording wordt dit zonder meer nog eens bevestigd op blz. 102, terwijl u aan de andere kant ons op termijn de toekomst ontnemt voor onze melkveebedrijven. Dit komt voor ons hard aan!

Wij zitten nu dus in zone I en daar wordt ook volop naar gehandeld. De 12 bedrijven, die het zeer direct raakt met huiskavel en bedrijfsgebouwen in het gebied, zijn volop aan het investeren om klaar te wezen voor een liberalere markt. En te voldoen aan de wet en regelgeving. Deze laatste ontwikkelingen moeten vertrekpunten zijn voor het nieuwe plan. Als het plan doorgaat ,zoals nu het voorstel is, moet er 400.000 m3 water opgevangen worden in het Loodiep. Het Loodiep is 6 km lang. U geeft op blz. 66 het Waterschap de mogelijkheid een winterbed in te richten tot wel 200 meter breed.

Zou het gem. 100 meter breed worden, is het wel 60 ha landbouwgrond wat verdwijnt. En ontstaat er een nieuw natuurgebied van 60 ha. als ecologische zone midden in een landbouwontwikkelingsgebied. Hierdoor zullen ook huiskavels worden verkleind. Bovendien is met het reservaat "De Geeserstream" voor ons stroomgebied ruim voldoende bergingsgebied gerealiseerd. In geval van calamiteit kan de gehele bovenloop worden afgesloten en het Loodiep begint dan pas bij Zwinderen; dus valt er niet veel water te bergen in de benedenstroom. Het ecologisch oppimpen van het Loodiep is ook niet terecht. In het ontwerp waterbeheersplan 2010- 2015 van Waterschap Velt & Vecht werd het Loodiep omschreven als: "een langzaam stromende, meanderende beek met zandbanken en overhangende oevers. Vanwege de ligging in een vaak bosrijke omgeving hopen zich op rustige plekken van de beek bladeren, takken en boomstammen op. Bomen hebben veel invloed op hoe de beek zich ontwikkeld en vormt. De beek wordt gevoed door bovenlopen". Hier is door ons tegen geprotesteerd. Het is toen veranderd in: "een genormaliseerde en gestuwde beek in landbouwgebied. De beek komt uit in het kanaal Coevorden- Zwinderen".

Dit is een terechte omschrijving en hoort ook het vertrekpunt te zijn voor het ontwikkelingsplan. Het is echter de bedoeling van het Waterschap om het reservaat De Geeserstream te verbinden met de Vecht via het Loodiep, en er een brede ecologische verbindingzone van te maken .

Op geen enkele kaart staat ons gebied vermeld als ecologische verbindingzone! Bovendien krijgen we op die manier een natuurstrook door ons gebied. Met de ruilverkav. Mars en Westerstream hebben alle partijen, waaronder de Provincie én Waterschap, steeds gezegd dat Landbouw en natuur uit elkaar moeten. Dit heeft geleid tot 1200 ha nieuwe natuur in o.a. De Geeserstream . Het getuigt van wel héél inconsequent beleid om dan nu in een landbouw ontwikkelingsgebied weer nieuwe natuur te ontwikkelen, met alle voor ons negatieve gevolgen. Zie hiervoor ook onze zienswijze's. Zelf heb ik 15 ha ingeleverd voor realisering van de Geeserstream en mocht toen nieuw bouwen bij het Loodiep, een landbouwgebied. Het geen bij het door u voorgestelde nee tenzij beleid niet zou mogen.

Beekdalen moeten zoveel mogelijk grasland zijn, gelet op de al eerder genoemde liberalisering van de wereldhandel, moet dit wel efficiënt bewerkt worden. Hiervoor is het nodig dat de bedrijfsgebouwen bij het grasland staan. Dit houdt in dat de melkveehouderij wel in beekdalen moeten kunnen blijven investeren, zoals met ruilverkaveling Mars en Westerstream. Op blz. 138 van de nota van beantwoording staat dat het Waterschap met gedragen voorstellen moet komen. Met op elke 200 m. van het Loodiep een bezwaar is dit een onmogelijke opgave. Gelet op de eerder genoemde mogelijkheid om beekdalen in te richten tot wel 200 m. breed, zou dit in ons gebied neerkomen op meer dan 100 ha, wat minimaal 2 veebedrijven zijn. Dat is toch wel wat ál te gek! Door het geen beekdal te noemen, maar gewoon robuust landbouwgebied geeft u de melkveehouders in het gebied de garantie dat er geen grond ingeleverd hoeft te worden.

Zo voorkomt u ook versnippering van een robuust landbouwgebied, wat gelet de tekst van het voorontwerp omgevingsplan, in strijd is met de kernwaarden van het gebied. Wij vragen ons ook af of het niet interessanter is om te onderzoeken naar mogelijkheden voor extra waterberging in de Geeserstream. Er wordt vanaf Meppen en Gees al gebiedsvreemd water in het reservaat gepompt. Vanuit Gees zelfs met een riool-overstort. Tijdens de realisering van het reservaat was dit geen enkele bezwaar.

Het is volgens mij interessanter en best mogelijk dat het gemaal De Mussel tijdens extreme neerslag loost op het reservaat i.p.v. op de Verl.Hoogeveense vaart. Zo kan wellicht voldaan worden aan de extra taakstelling van het Waterschap, zonder dat een robuust landbouwgebied wordt aangetast,.

Tot slot willen wij u vragen of u onze individuele bezwaren serieus wilt nemen. Uw beslissing heeft voor ons grote gevolgen. Gelet op beleid uit het verleden is dit een ommezwaai van 180 °, en dat is niet uit te leggen.

Ik wens u wijsheid toe bij de verdere afhandeling, en bedankt voor de aandacht.

Voorzitter,

De Reest wordt wel de koningin genoemd van de Drentse beken. Dat komt doordat de structuur van de sterk gemeanderde Reest altijd intact is geweest behalve dan in het brongebied en in het westelijke deel van de benedenloop.

Het Reestdal is het domein van de ooievaar, reeën, wulpen en de dotterbloemhooilanden. Wij vinden er idyllische plekken als de Havixhorst, Dickninge en Rabbinge.

Ik heb het geluk om midden in het Reestdal te wonen en ik geniet er elke dag van, het hele jaar door. Ik heb nauwelijks behoefte om op vakantie te gaan.

Ook de plaatselijke bevolking weet dit gebied zeer te waarderen. Steeds meer, vaak welgestelde mensen uit andere delen van het land willen hier komen wonen. Hier geen leegloop van het platteland, hier geen bevolkingskrimp.

Het authentieke mooie Drentse land vormt de basis voor een zeer aantrekkelijk woonklimaat.

Ook de toeristen ontdekken het Reestgebied. En niet alleen in de zomer, nee, jaarrond. Je hoeft het gebied niet meer te promoten de mond op mond reclame doet zijn werk. De plaatselijke supermarkt weet het hierdoor te redden, horeca- en recreatiebedrijven doen goede zaken. Gave beekdalen, prachtige natuurgebieden en een mooi landschap zijn van niet te onderschatten economische betekenis.

Het Reestdal heeft, evenals de andere beekdalen, nog een andere zeer belangrijke functie namelijk die van waterberging. De laatste tijd was het relatief droog en dan ebt het besef van dit belang een beetje weg. Maar toch een paar weken geleden viel bij ons ongeveer 40 millimeter regen, in één dag. Het Reestdal heeft een week blank gestaan. Geen last in Meppel. Dat was zo'n 15 jaar geleden wel anders. Meppel onder water, Koningin erbij.

Het waterschap Reest en Wieden is nu hard aan het werk om invulling te geven aan een gigantische wateropgave van 26 miljoen M3. Weet u wel hoeveel dat is : 1 km2 met daarop een waterlaag van 26m. Bij de andere Drentse waterschappen is dat al niet anders. Het water moet worden vastgehouden in onze grote natuurgebieden en vooral in onze beekdalen. Tegelijkertijd hebben de waterschappen ervoor te zorgen dat het beekwater voldoet aan hoge kwaliteitsnormen zoals die in het kader van de KRW worden gesteld. Schoon water dus. Dat vereist een robuust bekenstelsel. Een natuurlijk ingericht bekenstelsel. Want geen waterberging op boerenland schreef nog maar kortgeleden een aantal boeren uit Ruierwold aan het waterschap. Zij willen gewoon boeren en geen waterboer zijn.

Het beekdal van de Reest en die van de andere beken hebben nog een belangrijke functie, zij vormen de ecologische verbindingen tussen de grote natuurgebieden. Nodig om tot een robuust ecologisch systeem te komen. Waar plant en dier kunnen migreren mede nodig als gevolg van de klimatologische veranderingen.

Het belang van de beekdalen als robuust ecosysteem, als toeristische trekpleister, als prachtig woongebied en niet in de laatste plaats als de plek om water vast te houden wordt ook door andere provincies ingezien. Zie hoe onze Brabantse vrienden eraan werken om de Dommel zijn natuurlijke kracht weer terug te geven. Bodemsaneringen, hermeandering, vervangen van stuwen door stroomversnellingen waar vis kan migreren en aanleg van natuurlijke oevers. Een prachtig voorbeeld is te vinden bij het stadhuis van Eindhoven. De Dommel geeft Eindhoven daarmee allure. Zie wat onze zuiderburen, de Sallanders doen met de Regge. Waterberging en natuurherstel gaan hand in hand. In onze provincie hebben wij inmiddels ook de eerste stappen gezet. Zie wat wij doen met het Oude Diepje. Een prachtig stuk ingericht beekdal ten noord-westen van Hoogeveen waar natuur, waterberging, waterzuivering en recreatie voorbeeldig samengaan. Of verder stroomopwaarts bij Pesse. Stuwen vervangen door stroomversnellingen, hermeandering en natuurlijke oevers. Een paradijselijk geheel.

Samengevat: robuust ingerichte beekdalen in ons Drentse land zijn cruciaal om de effecten van klimaatverandering op te vangen, dienst te doen als ecologische verbinding en een enorme hoeveelheid water op te vangen waardoor stedelijk gebied en boerenland gevrijwaard worden van wateroverlast. Bovendien hebben natuurlijk ingerichte beekdalen een grote aantrekkingskracht op de recreanten waar middenstand, horeca en recreatiebedrijven hun voordeel meedoen.

Ik ben van mening dat de betekenis en de te bereiken doelen van de beekdalen evenwichtig zijn vastgelegd in deze Omgevingsvisie. Blij ook met de aandacht voor het bekenstelsel in zuid-oost Drenthe.

Waar het nu om draait is om deze heldere visie te verankeren en actief zorg te dragen dan wel erop toe te zien dat op basis hiervan inrichtings- en uitvoeringsplannen worden uitgewerkt én uitgevoerd. Dan bewijst deze provincie zijn kracht.

**Gerard van den Berg,
op persoonlijke titel
Lid AB van de Natuur en Milieufederatie Drenthe
Lid AB van het waterschap Reest en Wieden
12 mei 2010**

Geachte Commissieleden,

Namens de LTO Noord afdeling Meppel de Wolden-West wil ik graag een 3 –tal punten aan de orde stellen.

Mogelijkheden voor windenergie in Zuidwest Drenthe

Het Reestdalgebied in de nabijheid van het ooievaarsfokstation De Lokkerij

En ik wil beginnen met de Multifunctionele gebieden.

De LTO Noord afdeling Meppel De Wolden-West heeft moeite met de wijze waarop diverse landbouwgronden in haar werkgebied zijn aangemerkt als multifunctioneel gebied. Ook de omschrijving van deze gebieden geeft de nodige zorgen over de continuïteit van de landbouwbedrijven en de toekomstige ontwikkeling daarvan. Dit betreft vooral de gebieden in de omgeving van Ruinerwold en ten zuiden van Berghuizen.

Uit de beantwoordingsnota blijkt dat zienswijzen aanleiding hebben gegeven om tot tekstaanpassingen te komen. Dit betreft(en dan citeer ik uit de nota):

hierbij geldt als uitgangspunt dat de van oudsher bestaande en/of dominante functie zo min mogelijk negatieve gevolgen mag ondervinden van de ontwikkeling van nieuwe of andere functies.

Ook wordt de aanduiding voor deze gebieden genuanceerd door aan te geven dat dit globale begrenzing zijn en bij de nadere uitwerking anders kunnen worden. Dit laatste bevreemdt ons omdat deze aanduiding niet voor niets tot stand is gekomen. Ondanks dat globaal in de tekst de definitie voor deze aanduiding is gegeven, moet de provincie toch redenen hebben voor deze aanduiding. Op geen enkele wijze kunnen wij op basis van de tekst en dus onderliggende motivatie controleren of dit wel of niet terecht is uitgevoerd.

Wij constateren daarentegen dat het goede landbouwgebieden betreffen met een goede landbouwkundige bedrijfsstructuur. Op geen enkele wijze is deze aanduiding voor deze gebieden te rechtvaardigen. Ook de zojuist genoemde voorgestelde tekstaanpassing neemt onze ongerustheid niet weg. Door de woorden **zo min mogelijk** te gebruiken, kan alsnog een vergaande verslechtering van de huidige landbouwstructuur tot gevolg hebben. Dit is voor ons onacceptabel.

Ook deze landbouwbedrijven moeten zich kunnen ontwikkelen, waarbij de productiefactoren moeten kunnen worden geoptimaliseerd.

Ook voorstellen om in deze gebieden functiewijzigingen te willen realiseren moet worden voorkomen, omdat anders de landbouw in dit gebied in haar continuïteit wordt bedreigd.

Wij verzoeken u dan ook om deze gebieden met de functie landbouw aan te merken, te vrijwaren van functiewijzigingen en goede ontwikkelingsmogelijkheden te bieden.

Windenergie

Wij als afdeling zijn content met het voorstel om windenergie als duurzame energiebron meer ruimte te geven. Wel zijn wij van mening dat meerdere gebieden in de provincie dan zoals nu wordt voorgesteld, voor het plaatsen van windturbines in aanmerking zouden moeten komen. Ook in ons werkgebied, Zuidwest Drenthe zijn diverse locaties daarvoor geschikt. Wij pleiten dan ook voor een verruiming van het voorgestelde beleid.

Ooievaars-fokstation:

Ondanks dat de provincie aangeeft dat zij in deze omgevingsvisie niet over het beheer van het natuurbeheer van specifieke gebieden gaat, geeft de visie, in onze beleving, wel het gewenste ruimtelijk beleid voor de toekomst weer en bepaalt daarmee ook de inrichting van het gebied. Daarmee wordt ook een basis gelegd voor het beheer. Dit doet zij immers ook voor de landbouw.

Het lijkt ons van belang dat voor alle bedrijven, en dus ook het ooievaarstation, in ruimtelijke zin, regels worden opgesteld, zodat dit geen negatieve werking op het door de provincie gewenste beheer zal hebben, in dit geval het Reestdalgebied. Concreet houdt dit in dat de vrij omvangrijke populatie ooievaars tot veel predatie leidt, naast een aantal al bij ons bekende predatoren.

Wij willen er dan ook voor pleiten om De Lokkerij (ooievaarsfokstation) een beperkt, beheersbaar fokprogramma toe te staan, zodat de omliggende natuur veel minder wordt verstoord. Dit alles tegen de achtergrond dat veelal door buitenstaanders gewezen wordt op de agrarische activiteiten die voornamelijk veroorzaker zouden zijn van het vroegtijdig verstoren van nesten.

Daarbij zien agrarische ondernemers in het gebied dat de wijze van beheer van gronden door sommige "beheerders" verarming van zowel flora als fauna veroorzaken. Wij willen graag de provincie uitdagen met ons mee te denken over een ander beheer van gronden in het rijke Reestdal-gebied, zodat dit ten goede kan komen aan de diversiteit van planten en dieren in dit gebied.

(dergelijke ideeën zijn pas nog in Friesland gelanceerd)

Ik dank u voor uw aandacht.

(K. Flinkert, vz LTO Noord afdeling Meppel De Wolden-west)

Inspreker: VCBW Noordenwind, Drachten, Ursi Frehner

Geachte leden van de commissie omgevingsbeleid,

Als vereniging collectief bezit Windmolens zijn wij blij met u streven naar windenergie in een coöperatieve vorm.

Onze vraag is: "Hoe wilt u dit streven afdwingen?"

Uw beleid is gericht op concentratie, liefst grootschalig. Met opstellingen van minimaal 5 molens 3 MW spreken we van investeringen vanaf 20 miljoen. Dat zijn per definitie projecten voor projectontwikkelaars en grote energiebedrijven.

Voor een economische spin-off in de regio is de lokale of regionale participatie van fundamenteel belang. Projecten van de grote energiebedrijven hebben niet veel meer spin-off dan de werkgelegenheid in het technisch onderhoud. Wij stellen derhalve voor aan projectontwikkelaars en grote energiemaatschappijen voorwaarden te stellen betreffende een minimaal aandeel aan lokale participatie per project.

Noordenwind onderschrijft uw streven naar goede landschappelijke inpassing en clustering. Vanuit dit oogpunt vinden wij het weren van solitaire molens ook zinvol. Het gevaar is dat versnippering en weerstand grotere projecten belemmert die een fundamentele bijdrage aan de klimaatdoelstellingen leveren.

U kiest voor concentratie in 2 gebieden en sluit windenergie buiten deze concentratiegebieden windenergie uit. Tijdens het winddebat vorige maand hebben de visualisaties van de Natuur – en milieufederatie getoond wat het effect ervan is.

Iedereen was geschokt door het cluster bij Exloo. Terwijl de lokale opstellingen zelfs vanaf het natuurgebied eigenlijk meevielen. Wij pleiten voor een middenweg.

Er zijn 3 vormen van inpassing in het landschap mogelijk.

- Met matrixclusters, zoals gevisualiseerd kies je voor een industrieel karakter.
- Een lijnopstelling langs wegen of kanalen hebben een monumentaal karakter, denk aan de Kinderdijk of de Flevodijk.
- kleinschalige clusters 2-5 molens zijn overzichtelijk en prima hanteerbaar in de beleving.
- Onze stelling is lijnopstellingen passen beter bij het karakter van Drenthe. Het monumentale ervan sluit zelfs aan bij van de prehistorische overblijfselen. Megalithische structuren in het landschap, waarover je kunt verwonderen.

Noordenwind pleit voor een middenweg met de concentratie Drenthe heeft een voordeel, dat de open gebieden niet hebben. Het coulisselandschap met zichtbarrières om de 500 of 1000 meter onttrekt de windmolens op afstand grootendeels aan het zicht. Prominent aanwezig blijven ze in een kleine straal van 2-3 km. *Daarmee is verrommeling meteen al voorkomen.*

- de visualisatie vanaf het natuurgebied heeft laten zien, dat het ontzettend meevalt met opstellingen elders in de provincie. Ik heb u ook een visualisatie gemaakt van het hoogste (80/120m 4x2 MW) windpark in Friesland bij de zendmast Smilde. Pas 2 km van te voren zijn de prominent in het zicht.
- Samen met ons vragen de vele duurzame gemeenten en duurzame wijken om een voorzichtig beleid om ook elders in de provincie windmolens toe te staan.
- Hierbij geven wij een voorzet voor de voorwaarden voor proefprojecten elders in de Provincie. :
 1. Directe betrokkenheid van lokale initiatiefnemers en lokale participatie in vorm van een fundamenteel aandeel.
 2. Minimaal 2-3 molens met potentie tot uitbreiding tot 5-6 molens minimaal molens van 2 MW* , minimale ashoogte 80 m
 3. onderlinge afstand molens min. 5 rotordiameters.
 4. afstand tot andere windprojecten ±5 km (windschaduw) (normen uit, Low Techmagazine 1 feb 2010, Oorlog om windenergie?)

* Het is ernstig misleidend om in MW te spreken.

Één megawatt vermogen zegt niets over de productie.

- hoogte, locatie en technologische innovaties zijn bepalende factoren voor wat uit 1 MW opgesteld vermogen uiteindelijk geproduceert wordt.
- Zo haalt Noordenwind uit 1 MW van 10 kleine molens maar de helft van de stroom als uit 1 MW uit een (2MW) molen.
- Één molen met 80 meter ashoogte produceert evenveel als 44 tweewiekers.
- Dezelfde molen produceert aan de afsluitdijk het dubbele van wat hij aan de Duitse grens levert.
- Tenslotte produceert een 2 MW- er met een ringgenerator bijna het dubbele van een 3 MW-er met eentandwielkast.

Nu is het landelijk beleid om MW vermogen te spreken.

Maar met die grens van minimaal 3 MW vermogen sluiten we juist de beste innovatieve modellen weer uit. Het kan niet u bedoeling zijn op deze wijze de innovatieve producten te belemmeren. Waarom zouden we een 2 MW-er afwijzen als hij aantoonbaar beter produceert dan een 3 MW- er? Het gaat ons uiteindelijk om de productie niet om het vermogen.

Op basis van de huidige technologieën acht ik de ondergrens van 2 MW in combinatie met de prestaties een zinnigere ondergrens.

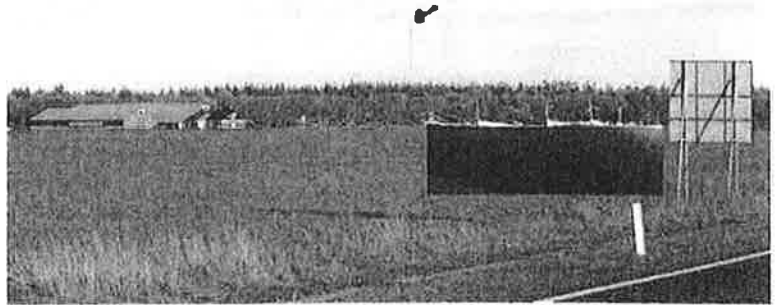
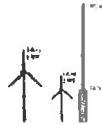
Productie per MW bron: Windmaand

		Merk	jaarprod. MWh Per MW
	MW per molen		
2047 Overijssel	Aalten	2 Ene	1,95 zelfde type)
2157 Friesland	A7	2 Ene	3,55 zelfde type)
1433 Friesland	Tjerkwerd	1,3 Sie	2,52
1529 Zeeland	Ooltgenspl	1,75 Ves	1,86
1845 Zeeland	Kats II	3 Ves	2,38 zelfde type)
1852 Zuid Holl.	Rijnwoude	3 Ves	1,67 zelfde type)
1287 Zuid Holl.	Kapelle	0,9 NM	1,95
1578 Zuid Holl.	Rotterdam	2 Ene	1,85
1560 Flevoland	Dronten	1,8 Ene	1,93
1726 Flevoland	Biddinghui	2 Ves	2,11
1625 Flevoland	Biddinghui	2,3 Ene	1,66

Fotomontage
Windmolens bij zendmast Smilde

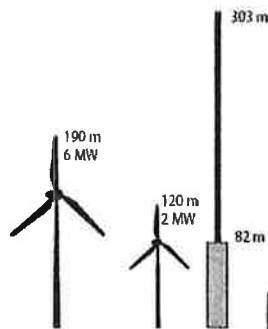
Gezien vanaf Oosterwolde 10 km

2 MW molens verdwijnen achter bos
(in montage voor bos)

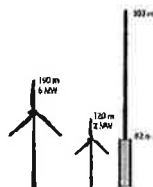
Vanaf 3500 m

2 MW molens,
wiektop zichtbaar boven bos

Vanaf 1800 m

2 MW molens,
3 van 4 molens gedeeltemijk zichtbaar

Inspraakreactie STAMM CMO Drenthe op het Ontwerp Omgevingsvisie Drenthe

12 mei 2010

Geachte leden van de commissie Omgevingsbeleid,

Graag maken wij gebruik van de gelegenheid tot inspraak aangaande het Ontwerp Omgevingsvisie Drenthe.

Eerder hebben wij schriftelijk onze zienswijze op het ontwerp gegeven waarin we met name aandacht vroegen voor een goede inpassing van sociale en leefbaarheidscomponenten binnen het omgevingsbeleid en krachtige regierol van de provincie bij het krimpvraagstuk in Drenthe.

Wij zijn op hoofdlijnen positief over de reactie van de provincie in de nota van beantwoording van 16 april jl. In het bijzonder zijn we positief gestemd dat u het als uw rol ziet om de ontwikkeling van gemeentelijke visies, alsmede de regionale afstemming van woon- en leefbaarheidsvragen, met kennis en informatie te ondersteunen.

We missen in dit verband wel een wezenlijk element, namelijk de uitwerking van de kernkwaliteit leefbaarheid.

De missie van de Provincie in haar omgevingsvisie is: *het koesteren van de Drentse kernkwaliteiten en het ontwikkelen van een bruisend Drenthe passend bij deze kernkwaliteiten*. Kernkwaliteiten zijn dan: rust, ruimte, natuur, landschap, oorspronkelijkheid, kleinschaligheid, maar ook noaberschap, menselijke maat en veiligheid. De laatste drie kernbegrippen zijn meegenomen in de begrippen leefbaarheid passend bij Drenthe (p.12).

Wij missen echter de uitwerking van het begrip leefbaarheid, zowel in de kernkwaliteitenkaart (p. 13) alsook in de uitwerking van de kernkwaliteiten (p.18 en verder). Sturing op deze kernkwaliteit wordt lastig als je geen criteria en meetinstrumenten hebt.

Wij adviseren u dan ook – om net de fysieke kernkwaliteiten – ook de sociale kernkwaliteit leefbaarheid verder uit te werken en te voorzien van een kernkwaliteitenkaart. Op deze wijze is de ontwikkeling van de leefbaarheid in Drenthe adequaat te sturen en te monitoren.

Wij zouden daar een groot voorstander van zijn. Overigens zijn er diverse goede voorbeelden voor de uitwerking van leefbaarheid, inclusief monitorinstrumenten, voor handen. Desgewenst kunnen wij daar nader over informeren.

Tot zo ver onze bijdrage.

Hartelijk dank voor uw aandacht en veel succes met de verdere besluitvorming!

Stichting Natuurplatform Drentsche Aa Midlaren

Ingesproken tekst bij behandeling concept Omgevingsvisie Drenthe, 12 mei 2010,
door Albert C.Heringa, bestuurslid.

Wij hebben 16 februari reeds een schriftelijk commentaar gestuurd. Ik wil hier nu
graag op enkele punten daarvan nader ingaan.

1. Volgens de nieuwe Wet ruimtelijke ordening kan de provincie ook richtlijnen vaststellen en minder aan de gemeente overlaten. Dat gebeurt o.a. in de provincie Groningen. Vertrouwen is goed, maar richtlijnen zijn beter en voorkomt verlies van tijd en belangen als het vertrouwen te goed blijkt. Verifieerbare richtlijnen dus graag.
2. Het onderscheid tussen de waarden 'natuurbeleving' en 'intrinsieke natuur' moet veel sterker worden benadrukt. Beiden dienen ook voldoende aandacht te krijgen. Voor ons Platform is dit van cruciaal belang, omdat de neiging bestaat de natuurbeleving te laten prevaleren.
3. Het inleveren van kleine, versnipperde elementen van de EHS lijkt een redelijke maatregel als de EHS in zijn geheel daarbij wint. Toch willen wij benadrukken dit met veel verstand en na goede studie van de betrokken elementen te doen. Klein en versnipperd kan toch in bepaalde opzichten een belangrijke kwaliteit (soort, ecologisch element) herbergen of als belangrijke 'steppingstone' fungeren. Aaneengeslotenheid is niet altijd van primair belang.
4. We missen in de Omgevingsvisie voldoende ambitie voor de instandhouding of versterking van de biodiversiteit van de provincie. Verlies aan biodiversiteit in al zijn vormen is veelal irreversibel. Wij pleiten daarom ook voor een meer actief beleid op dit punt, dat dus verder gaat dan alleen het ondersteunen van de EHS en Natura 2000 en ook in de ruimte daarbuiten aandacht krijgt.
5. Met verwijzing naar "Een groene kijk op op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling" van de NMFD, SSB, DL en NM (die met name veel aandacht geeft aan de waterhuishouding/hydrologie van Drenthe) ondersteunen wij de gedachte om het voorgestelde UNESCO European Geopark te completeren met de beekdalen van Hunze en Drentsche Aa.
6. Zonder ons te willen mengen in de ingewikkelde afwegingen rond het vliegveld Eelde, willen wij er wel op wijzen dat een eventueel te verlengen startbaan veel landschappelijke en waterhuishoudkundige verstoring zal veroorzaken. Daartoe zal niet moeten worden overgegaan alvorens onomstotelijk kan worden gegarandeerd, dat de bestuurlijke dromen niet een kostbare zeepbel blijken te zijn. Het gaat niet alleen om de economische waarden en als die niet realiseerbaar blijken blijven we zitten met de schade van wat de zoveelste witte olifant is gebleken.

Geachte Statenleden, Mijnheer/mevrouw de Voorzitter,

12 mei 2010

Mijn naam is Geert Wolters en ik ben inwoner van de Provincie Drenthe. Ik ben ook inwoner van het gebied voor de Regiovisie Groningen Assen. Ik woon in Nietap. Nietap is centraal gelegen in het gebied van de Intergemeentelijke Structuurvisie Roden Leek.

Als belangstellende burger wil ik graag gebruik maken van het spreekrecht, omdat ik van mening ben, dat deze omgevingsvisie geen recht doet aan de basisfilosofie van de Regiovisie en geen recht doet aan de Intergemeentelijke Structuurvisie Roden Leek. Zoals u ongetwijfeld weet draagt het bestuur van de Provincie Drenthe verantwoordelijkheid door instemming met deze plannen. Dat geldt zowel voor de Regiovisie als voor de Structuurvisie

Ik wil dit graag even toelichten.

Het is alweer 10 jaar geleden, dat 14 gemeenten en 2 provincies afspraken om over de eigen schaduw heen te kijken en besloten eendrachtig samen te werken om de regio Groningen Assen stevig op de ontwikkelingskaart te zetten. Vele adviesdagen en vele conferenties later werd consensus bereikt over de T-Structuur. Op grond van de bestaande infrastructuur, op basis van de bestaande groenstructuur en waterstructuur en op basis van de aanwezigheid van woningbouw en werkgelegenheid en op basis van aanwezige voorzieningen was iedereen van mening, dat het fundament van de Regiovisie zou moeten bestaan uit:

1. De lijn Assen Groningen
2. Roden Leek als schragende gemeenten ter linkerzijde van deze lijn
3. Hoogezand Sappemeer ter rechterzijde van deze lijn

Deze basisfilosofie als fundament van de Regiovisie is een aantal malen geëvalueerd en herbevestigd door alle participanten. Saillant detail is dat ook nu weer een evaluatie voorligt, waarin de schragende functie wordt herbevestigd.

Op basis van de Regiovisie en op basis van de evaluaties heb ik als inwoner van Nietap kunnen waarnemen, dat de gemeenten Leek en Noordenveld hun verantwoordelijkheid voor de realisering van de Regiovisie hebben opgepakt. Aan de schragende functie werd inhoud gegeven door samen met o.a. de Provincies Groningen en Drenthe een Intergemeentelijke Structuurvisie te maken. De Regiovisie en de daarbij behorende schragende functie zijn basis en vertrekpunt voor deze Intergemeentelijke Structuurvisie.

De totstandkoming van deze structuurvisie is een lang, intensief en interactief traject geweest. Uiteindelijk heeft in Noordenveld een ruime Raadsmeerderheid (18 van de 23 zetels) een democratische legitimering aan dit plan gegeven.

De schragende functie is ook 1 van de items bij de gemeenteraadsverkiezingen geweest. Ook het nieuwe college van B&W onderschrijft de regiovisie en de daarbij behorende schragende functie.

Thans komt het College van Gedeputeerde Staten met een nieuwe omgevingsvisie. In deze omgevingsvisie is de schragende functie voor Roden, als een donderslag bij heldere hemel, geschrapt.

Ik wil de Statenleden wijzen op drie dingen:

1. Het is bijzonder inconsequent, dat het bestuur van de Provincie Drenthe “JA” zegt tegen de T structuur, “JA” zegt tegen de schragende functie, zowel in de Regiovisie als ook in de Intergemeentelijke Structuurvisie Roden Leek en ook “JA” zegt tegen de schragende functie bij de komende evaluatie, maar dit duidelijke “JA” niet vertaalt in deze omgevingsvisie.
2. Het is voor mij, als inwoner van Nietap niet vertrouwenwekkend als een provinciaal bestuur in Regiovisieverband en hetzelfde provinciaal bestuur bij de vervaardiging van de Intergemeentelijke Structuurvisie en ook nog zo kort na de totstandkoming van de evaluatie van de regiovisie en zo kort na vaststelling van de Intergemeentelijke structuurvisie op zijn minst de schijn weet te wekken, dat zij haar visie over de schragende functie herziet. Dit is een niet geringe visieverandering in een meerjarig traject.
3. De kop van Drenthe hoort er op, maar als je de wachttijden voor een sociale huurwoning in Noordenveld wilt bekorten dan ben je voor de schragende functie. Als je voor economische ontwikkeling en werkgelegenheid bent dan ben je voor de schragende functie. Kennelijk moet je jezelf de vraag stellen: “Ben ik een Drent of een Noordenvelder?” Wat heb ik aan het ‘Kop hoort erop verhaal’ als de wachttijden voor een woning door het Drent zijn niet worden bekort en de economische ontwikkeling op een zwak pitje wordt gezet door de provincie Drenthe.

Geachte Statenleden,

Hol de kop der bie, en herstel deze misser.

Ik dank u voor uw aandacht
Geert Wolters
Inwoner van Drenthe
Meerweg 22
9312TD Nietap